

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **svečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za **avstro-ugarske dežele** za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrst leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrst leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrst leta. — Za tujje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljenštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Obrekovanji Mladočehi.

(Izv. dopis z Morave.)

Že nekaj časa opazujem, s kako strastjo pišeta Vaš škofovski dnevnik, kateremu so nekje na Štajerskem bajé pridejali jako primerni priimek „Glasilo nebeških advokatov“ in pa Goriški „Kiceriki“ zoper mladočesko stranko. Akoravno se ni bati, da bi se s takim zavijanjem in netočnim poročevanjem zbegala zavedna slovenska inteligencija, se mi vendar vidi umestno, da stvar nekoliko pojasnim.

Mladočehi so torej od prvega do zadnjega sami brezverci, prostozidarji in protipapeževci, ka-li? Tako saj trdi vaša škofovskva garda. Seveda! Tedaj pa, ako bi se Mladočehi potegovali mesto za samostalnost svojega tlačenega naroda za politično hegemonijo škofovstva, mesto za ravnopravnost in napredok svojega naroda, na podlagi lastne kulturne moči, za jačenje klerikalnega mračnjaštva, mesto za gmotno in duševno blagostanje naroda za mastne dohodke posameznih škofov, i. t. d., o tedaj bi bili Mladočehi najboljši katoličani, tedaj bi jih nezmotljivi „Slovenec“ ne pečatil za brezverce, in Goriški „Kiceriki“ bi jih ne razkrical za protipapeževce! Hvala Bogu, da je naš narod tolik napredoval v svobodi in naobraženosti, da razločuje več ali menj vero od politike; zato budi na to ostudno obrekovanje Slovenčeve proti Mladočehom dostojno odgovorjeno s stavkom: „Vi klerikalci pri Slovencu pljuvate v lastno skledo!“ Resnico te trditve dokazem z govorom, katerega je govoril župnik Hrdlička na katoliško-političnem shodu v Prerovem na Moravskem meseca aprila t. l., katerega pa so klerikalni listi hoteli zamolčati, dokler ga ni priobčil „Hlas“. Župnik Hrdlička je govoril mej drugim tudi sledče: „Na Moravskem nahajamo dve stranki: stranko staročeskih in stranko svobodomiselnih narodnih t. j. mladočeskih poslancev. V čem se obe stranki razlikujete, ne spada k načelom, temveč k taktiki. Staročeska stranka zasleduje taktiko oportunitete, mladočeska pa opozicije. Obe stranki imata povoda za svojo politiko in iz tega sledi naše

geslo: „V zadevah nujnih in gotovih naj vrla mej nami isto mišlenje, v negotovih zadevah pa svoboda. Bodimo v resnici svobodomiseln in naš narodni prepri se odstrani. Dokler se torej niso volilci vseh okrajov po večini proglašili za oportunito ali za opozicijo, tako dolgo se prepriča poslancem ravnat se po svojem prepričanju. Narod pa naj to vprašanje brez nasilstva v smislu svobode uvažuje, a tajiti ne smemo, da do sedanjega vladnega sestava ne moremo imeti nobenega zaupanja. Najjači povod temu je krivčno zastopanje našega naroda v moravskem deželnem zboru. Izkušnja je dokazala, da vrla more in sme s popravo volilnega reda ali s svojim uplivom to krivčno zastopanje popraviti, a ker se ona za to ne briga, je dokaz, da neče naših pravic dostojno zastopati. Ko bi torej naši staročeski moravski poslanci prestopili k Mladočehom v opozicijo, bi bil to povsem opravičen korak. Toliko bodi povedano z narodnega stališča. Mi se strinjam z načeli obeh strank, a nečemo poostriči boja mej njima ter se torej danes ne izražamo brezpogojno niti za taktiko jedne, niti za taktiko druge stranke. Kar se tiče vere, se mladočeska stranka ni ustanovila na podlagi lažliberalizma ali protiversta. Mladočeska stranka se je rodila iz nezadovoljstva narodovega z vladnim sestavom. A dovoljevati ne smemo niti kot duhovniki niti kot narodnjaki, da bi se ta močno naraščajoča stranka smatrala za sovražnico vere. Kakor je vseobče znano, je svobodomiseln ljudska t. j. mladočeska stranka na velikem shodu v Brnu dne 12. sušča 1893 pojasnila pomen smisla svobode ter slovesno proglašila, da ni nikdar in da ne bude nikdar nasprotovala veri. V resoluciji tega ogromnega shoda se pravi, da mladočeska stranka dobro prihvata vzvišeni namen vere v životu človeštva ter da smatra za obrekovanje in hujškanje, če bi se držnil kdo trditi, da je protiverska. Ta resolucija se je slovesno in soglasno izrekla na shodu, h kateremu so bile oči vseh Moravljanov, priateljev in neprijateljev, obrnene. Te slovesne besede so zavezljive za mladočesko stranko in zasljužujejo, da jih dobroj uvažujemo!“

Te besede poštenega katoliškega župnika nam dokazujojo, da rabi stranka Misija-Mahničeva v Ljubljani obrekovanje in laž za svoje orodje, da neti z nečastnimi sredstvi bratski prepri mej Slovenci in Slovani. Zategadelj priobčim resnici na ljubo ta govor poštenega češkega župnika. Klerikalna klika v Ljubljani pljuje pač s svojim obrekovanjem v lastno skledo. Čestitamo! Ona se ne bojuje iz ljubezni za narod, temveč za svoj žep, ona hoče v občini, v deželi i. t. d. povsod oni upliv, ki ga je imela v minulih stoletjih mračnjaštva, ko je pod kinko vere uganjala vsakovrstne orgije, kar je veri silno škodilo; zato so nastali različni verski reformatorji, vsled velike gnilobe v cerkvi. „Moje kraljestvo ni od tega sveta“, je rekel Božji Izveličar, a vi, ki oznanujete njegove svete nauke, bi si radi ustanovili svoje kraljestvo na zemlji, da bi vladali svet in se v dosegu teh namenov poslužujete obrekovanja, da črnite svojega bližnjika, imenujoč ga brezverca. Živimo v času prosvete in svobode ter vemo dobro, kaj je vera in kaj politika; zato vam je odzvonilo! Nikdar se ne pregreši katoličan zoper vero, če neče duhovnika voliti v občino, v okrajni zastop, v deželnici ali državnem zboru ali če ne prizna posvetnega kraljevanja kakega škofa. Pomnite torej, narod se hoče vladati sam na podlagi narodne prosvete in svobode ter se ne da od nobenega stanu oklepati v okove; obratno: vsi stanovi bodisi duhovniški, učiteljski, uradniški, bodisi obrtniški i. t. d. vsi smo členi njegovi, poklicani, da delujemo v njegovi službi za njegov blagor in napredek. A ker se borite vi za svojo hegemonijo nad drugimi stanovi, vam kličem: Dajte narodu, kar je narodovega, a Bogu, kar je božjega, ne netite prepira mej narodom, ne škodite narodu in veri, govorite na lečah le resnico svete vere, politiko pustite narodu, a skrbite za notranjo organizacijo svojega stanu, to sem vam opravičen zaklicati. Ako boste pa še nadalje obrekovali, vračala se vam bude laž z resnico, ki vas bude pobijala in svetu pričala, da je res kar pravi sveto pismo: Po njih dejanjih jih boste spoznali!

O.

LISTEK.

Občinska hiralnica.

(Črtica iz sloveške tragikomedije. — Spisal Ivan Metov.)

V obče je znano, da skriva ta dobrodelni zavod, stoječ v ozki ulici našega kraja, v sebi največje lenuhe, da se popije v njem na moškem oddelku ogromno žganja, da si kuhajo ženske najboljšo kavo ne samo zjutraj, — to je za žensko že tako neobhodna potrebščina — ampak tudi populudne in da opravljajo pri tej pijači vse občane ne gledé na starost, na spol, na stan ali na gmotno stališče, takó da smo se že čestokrat čudili, kakó pridejo taki ljudje v to hišo ali bolje, kakó pride ta hiša do takega imena.

So pa tudi častne izjeme, katerim je ta hiša res dobrodelni zavod. Te izjeme opešajo, pobijajoč se v tujini za ljubi kruhek, in se priplazijo potem — večkrat tudi po odgonu — na pol živi in nagi v domačijo in tu prav tiko umrjó — do pokopališča potem itak nimajo daleč. To je navadna vsakdanja pesem ali bolj bo morda zanimala vsakogar povest o onih izgubljenih eksistencah, ki se ne imajoč svojcev zatekó v najboljših letih v to hišo — le-nôbo past.

Najprej opišem nekatere junake, potem pa

povem še kako o ženskah; oči mi menda ne bodo izpraskale radi tega, ker so jih že spremili sedanji bivalci v hiralnici k večnemu počitku.

Dobro, da mi je prišlo to na misel!

Smrt v tem zavodu je tudi nekaj izrednega. Komaj zapre trudni Adamov potomec oči, stenj na ugasneni mrtvaški svečici se širi po zaduhli sobi svoj vonj, (vsaj zame je to vonj, drugim morda smrd) mej vrati še govoril duhovnik s cerkovnikom, ti „ubogi ljudje“ se pa že prepričajo za ponošeno krilo, za svilen predpasnik, za dobro podkovane škornje, za pražnji klobuk, za palico, za belo skle-dico, za steklenico i. t. d. Duša ranjce ali ranjkega še bega po sobi in si išče izhoda v zračne višave, tu se pa proklinja in se vrši vedno isti prizor:

„Požeruh!“

„Nesramnica!“

„Ali bi jo rada imela to le ruto? Moja je!“

„Ti si mu že pipo vzel!“

„Kdo pa je spravil tiste dvajsetice, kdo? Ti in nihče drugi ne, da boš vedel!“

„Ti hudič, ti!“

„Pomagajte, saj me še ubije!“ — — —

Drugi dan pa sledi vsa družba z razpraskanimi in začrnanimi obrazi priprosti rakvi svojega tovariša na pokopališču!

Skokov Néstel je bil sin nezakonske matere in dasi se je pisal po njiju, nazivali so ga vender z očetovim priimkom Skokov. Izučil se je usnjarstva in bil v svojih mladih letih prav priden delavec. Pri 25 letih je začel mislit na ženitev, toda stariš njege izvoljenke so hoteli to misel izbiti iz glave obema s tem, da so poslali svojo hčerko v Ljubljano služit. Ali ljubezen prestavlja gore! Néstel zapusti svojo službo ter pride v Ljubljano, saj imajo dobrega delavca povsod radi.

„Tebe sem čakal, Micika, zvedel sem, da služiš v tej biši, pa sem dejal, malo tu postoj, bo že prišla po vodo“, oglasi se Néstel, zagledavši nekega večera svojo Miciko prvikrat po dolgi ločitvi. „Lej no, kakó si lepa, pa gosposka!“

„Oh, Néstel, ali se ti meša? Kar v Ljubljano prideš za mano, če bi nai kdo videl!“ — in skrbno se je ozirala okrog — „veš, Néstel, jaz moram naglo nesti vode gospoj, ab, ta je huda, če se kaj zamudim!“

„Ali, Micika, rada me imaš pa še?“

„Seveda, seveda!“ in zbežala je od vodnjaka proti domu, da jo je Néstel komaj dohajal.

Drugega dne se je vedla ravno tako, še nekoliko bolj odurno. Néstelu se je zdelo, da ju na drugi strani mlad gospodč zvesto opazuje.

Zdvoj in ljubosumnost vcepila sta se revežu v

* * *

Deželni zbor kranjski.

XIII. seja dne 12. maja 1893. leta.
(Konec.)

Posl. Grasselli poroča v imenu dotičnega odseka o letnem poročilu deželnega odbora § 3. C: Zdravstvene stvari. Odsek se je pečal z radi važnosti predmeta temeljito s tem poročilom. Posebno mnogo se je storilo za varstvo proti koleri, celo male občine pripravile so svoje bolnice za silo, razkužilne stroje i. t. d. Odsek za pregled poročila stavljata nastopne predloge:

1.) Dež. odboru je skrbeti, da vsi zdravstveni zastopi vsako leto pravočasno predloži izkaze o gospodarjenju z denarji.

2.) Dež. odbor si prizadevaj, da se popolne vsa službinka mesta okrožnih zdravnikov.

3.) C. kr. vlada blagovoli zaradi nevarnosti glede kolere posvetiti posebno pozornost tistim pokrajinam naše dežele, kjer se gradi železnica, in nujno ji budi priporočeno, skrbeti z vso mogočno hitrostjo za izdatno zdravniško pomoč in za druge potrebne naredbe v svojem področju, kadarkoli bi se prikazala omenjena kužna bolezni.

4.) Dež. zastop odobruje dež. odbora izjavo, da je dežela pripravljena občinam v potrebi dovoljevati primerne podpore za nakup razkužil in za opravo boćnice za silo, zajedno pa naglaša, da treba občine vselej tudi poučevati, katerih razkužil se jim je posluževati in na kakšen način.

5.) C. kr. vladi budi izrečena najtoplejša zahvala na ustanovitvi dveh novih cesarskih službenih okrajskih živinozdravnikov.

6.) Dež. zastop popolnem in s priznanjem odobruje podelitev podpor, ki jih je dovolil deželni odbor za cepljenje zoper pasjo steklino, naroča dež. odboru, podeljevati take podpore tudi zanaprej v slučaju potrebe nesrečnikom in nesrečnicam popadenim od steklih živalij, in z veseljem jemlje na znanje, da je tudi kranjska hranilnica dajala podpore v isto svrbo.

7.) Dež. odboru budi naročeno, uvaževati in v prihodnjem zasedanju deželnega zastopa pri proračunu deželnega zaklada poročati, ali bi ne kazalo, z ozirom na ugodni uspeh zdravljenja v morskih kopeljih Gradežkih pomnožiti podpore v ta namen.

8.) Ostale točke letnega poročila o zdravstvenih stvarih se vzemajo na znanje.

Posl. Hribar pravi, da bi vlada storila lahko še več za varstvo proti koleri in opozarja na nekatere velike nedostatke, ki se kažejo glede pitne vode in pomanjkanja vodnjakov v nekaterih občinah na Gorenjskem, kjer je vendar lečko priti do zdrave pitne vode. Politična oblastva bi morala kategorično prisiliti take občine, da napravijo vodnjake in dež. odbor naj bi podpiral take naprave. Zatorej stavljata nastopni resoluciji:

1.) Visoka c. kr. dež. vlada se pozivlje, naj z vso energijo deluje na to, da se odpravijo nesnažni kali po vaseh — zlasti na Gorenjskem — in da se na drug način preskrbi pitna voda.

2.) Dež. odboru se naroča, naj pospešuje v tacib vaseh napravo vodnjakov in živinskih napaja-

srce! Ko je pa srečal neko nedeljo popoludne svojo Miciko z onim mladim gizdalim v drevoredu proti Ščiki, hotel mu je srd raznesti prsi. — —

Tisti večer pripeljala sta ga dva redarja na policijo.

Od tedaj pa je drdral njegov voziček naglo proti prepadu. Popival je dan na dan, prihranjeni novci so zginili, za nekaj let se je vrnil po odgonu v domovje, odšel zopet, prebival nekaj časa tudi na Ljubljanskem gradu ter se učil ondi ločevati svojilne zaimke. —

Zgodaj osivelj prispel je zopet domov — v hiralnico. Sedaj se je pa razlila njegova nadležnost na vse domačine, bogataše je nadlegoval, reveže pa zmerjal. S palčico v roki posedal je s svojim kolego Tinčetom Krevljo (o katerem Vam prihodnjič kaj povem) po klopicah na trgu ter beračil na kako znamenit način. Domačinu ali pa tujuču namigaval je z imenitno spretno gesto k sebi, češ da mu ima nekaj važnega povedati in ko se mu je dotičnik približal, dejal je: „Naj mi dajo za kozarček žganjča ali pa za tobak!“

Domačini so mu dajali, da so se ga otresli, tujce pa je res osupnila taka novica. Občinski redar mu je vsled višjega povelja branil tako počenjanje na trgu, a zaman! Ko je pa Skok nekoč svojemu tovarišu Krevlji telovnik raztrgal raz telo in mu

lišč s primernimi podporami iz kredita, ki mu je v ta namen na razpolaganje.

Dež. vlade voditelj baron Hein izjavlja, da polet. oblastva v tej zadevi ne morejo storiti več, ker spada to v samostojni delokrog občin. Pač pa naj bi se ljudstvo poučilo o koristi naprave dobrih vodnjakov.

Po kratkem ugovoru posl. Hribarja, ki želi, naj bi okr. glavarji uporabljali svoj upliv tudi v gospodarskih rečeh, posl. Krsnika, ki razloži zakaj on in nekateri drugi tovariši ne bodo glasovali za prvo resolucijo in por. Grassellija se vzprejmejo vsi predlogi odseka in druga resolucija posl. Hribarja, prva pa se odkloni.

Posl. Klein poroča o letnega poročila § 7. Deželni zavodi A Deželna prisilna delavnica, ter stavi v imenu dotičnega odseka nastopne predloge:

1.) Poročilo § 7. črka A o prisilni delavnici se vzame blagovoljno na znanje.

2.) Dež. odboru se nalaga stroga izvršitev sklepa XII. deželno-zborske seje dne 5. aprila 1892., da se prisiljeni kolikor mogoče uporabljajo za delo zunaj zavoda in da se upravnštvo prisilne delavnice izogiblje vsakateri konkurenči s tukajšnjimi obrtniki, ter v to svrhu rokodelska opravila in takozvana naročena dela omeji na brezpogojno potrebo.

3.) Napis nad velikimi vradi naj se v slovenskem in nemškem jeziku takoj napravi.

Po kratkem ugovoru posl. dr. Schafferja vzprejmejo se ti predlogi.

Posl. Grasselli poroča o § 7. B: Deželni dobrodelni zavodi — ter predloga:

1.) Dež. odbor poročaj v prihodnjem letnem poročilu, po koliko dni se je povprek oskrboval jeden bolnik v bolnici leta 1890., 1891. in 1892 in to za vsak oddelek, namreč za medicinski, kirurški, sirofisični in dermatološki, oftalmološki itd., vse druge oddelke posebej; zanaprej pa poročaj o tem vsako leto sproti.

2.) Dež. odbor delaj vedno z vsem naporom na to, da se bode z bolniki iz Kranjske v bolnicah zunaj naše dežele, zlasti pa v Tržaški bolnici ravno strogo po predpisih ministerskega razpisa z dne 17. junija l. 1869. št. 1713.

3.) Ostalo poročilo deželnega odbora o deželnih dobrodelnih zavodih se jemlje na znanje. — Predlogi se vzprejmejo brez ugovora.

Posl. Stegnar poroča o § 7. C: Deželni muzej ter predloga:

1.) § 7. letnega poročila pod lit. C „Deželni muzej“ jemlje se odobruje na znanje.

2.) Blagim dobrotnikom, prijateljem in pospeševalcem deželnega muzeja izreka se priznanje in najtoplejša zabava.

Posl. dr. Tavčar pravi, da je deželni muzej jeden najlepših zavodov naše dežele, a vodstvo ni v pravih rokah, kakor bi bilo želeti. Ne govori z osobne antipatije, a reorganizacija je silno potrebna. Potem navaja nekaj drastičnih slučajev o neki izkopini v graščini Gradac, kjer so zagreblji kos starega železa v razvalinah, o nakupu kavljia necega ponočnega čuvaja, ki se je kupil kot rimska starina.

vzpričo nekega nadzornika, ki je dal Krevlji več nego njemu, nekaj prav gorkih priložil in sta se potem oba nekoliko časi v cestnem prahu valjala, prepovedali so mu gospodska, katere je bilo sram takega prizora, posedanje na trgu.

Tedaj pa je zopet vzkipele v njem. Čestokrat se je razkorčil pijan na trgu ter kričal:

„Prokleta gospoda, meso ste vi požrli, kosti ste pa vrgli revežem! Živio socialist!“

V hiralnici je bil odsihmal večen pretep in krik, praskanje in lasanje, dokler niso našli Skoka na veliki petek — obešenega v hiralničnem podstrešju.

Predno mu je zaprla vrv sapo, pomolil je desnico od sebe, stisnil pest in porinil palec meji kazalec in srednji prst, pa tudi na obrazu se mu je bralo:

„Svet, ti me pa v uho piši!“

Nekoliko od njega pa je ležal polomljen stol z ostalimi tremi nogami proti nebu, kakor bi klical maščevanja za krepko brco, katero mu je dal nevialežni Skokov Néstel zadnji trenotek svojega življenja. —

Zapuščinska obravnava po njem vršila se je tisto, kakor se sploh spodobi velikemu petku, le Tinče Krevlja je dobil, ker je nekaj prehitro zgrabil Skokovo suknjo, prav ličen rožiček na čelo.

S takimi rečmi ne smeši se samo dotični uradnik, nego smeši se ves zavod. Govori o „žlindri“, katera igra veliko ulogo v našem muzeji, ki utegne postati s časom velik kup „žlindre“. Deželni odbor dal je kustosu podporo 200 gld., da gre v Italijo. Čudno je, da se je ta potreba pokazala ravno ob priliki romarskega vlaka. Za take prazne eksperimente ni nobenega kredita. Mnogo bolje bi bilo, da se je za ta denar dal natisiti slovenski prevod Dežmanovega voditelja po muzeji. Ne stavlja posebnih predlogov, a želi, da deželni odbor stori kaj v tej zadevi, če ne, se bode začelo streljati s hujimi kanoni.

Deželni glavar Detela in posl. dr. Papež skušata zagovarjati dovoljeno podporo, katero je dobil kustos, da si ogleda muzeje na Italijanskem in poroča o uspehih svojega potovanja, kar bode tudi storili.

Posl. Hribar pravi, da bi bil prof. Rutar prav rad izdelal tacega voditelja po muzeji, a stvar je zavlekel sedanji referent.

Ko je govoril še posl. baron Schwiegel o potrebi voditelja in o reorganizaciji, vzprejela sta se predloga odseka.

Posl. Stegnar poroča o letnega poročila § 8. A.: Ljudske in srednje šole ter predloga:

1.) Dež. odboru se naroča, da ponovi prošnjo do c. kr. deželnega šolskega sveta za stran učnih razmer na nemških ljudskih šolah v Kočevskem okraju, katere obiskujejo slovenski šolski otroci in da se konstatuje njih število.

2.) Dež. odbor naj poizveduje, kako je z zastalimi šolskimi globami osobito v Postojnskem okraju in naj vsaj v letnem poročilu za leto 1893. o tem deželnemu zboru poroča.

3.) Vse druge točke § 8., lit. A. letnega poročila vzamejo se v vednost.

Posl. Hribar kritikuje s krepkimi besedami dvojno mero, katero še vedno rabi vlada, ki tako hitro skrbi za par nemških otrok, na drugi strani pa niti odgovorila ni na resolucijo, ki jo je že pred 3½ leti stavljal posl. Svetec in ki se je pozneje ponovila. To je veliko bagatelizovanje dež. zabora od strani vlade. Tudi na interpelacijo zaradi samo nemških napisov pri ces. uradih še ni odgovora. Avstrija naj bode resnično dobra in skrbna mati vsem narodom, ne le gledé zahtev na krvi in denarjih, nego tudi pri podeljevanju pravic. (Dobro.)

Dež. vlade voditelj baron Hein navaja nekatere statistične date glede slovenskih šolskih otrok v Kočevskem šolskem okraju, kjer je res 138 otrok všolanih v nemške šole in pove, kaj se je do zdaj storilo v tej zadevi. Šolski svet imel se bode v kratkem baviti s tem vprašanjem.

Potem so se vzprejeli predlogi odseka.

Posl. Klein poroča o § 8. B.: Obrtni pouk ter predloga:

1.) Dež. zbor jemlje hvaležno in radostno na znanje, da misli vis. vlade obrtni pouk razširiti na pouk v kovinskem, pletarskem in lončarskem obrtu ter želi, da bi se ta pouk skoro otvoril.

2.) Dež. odboru se naroča, naj se iz nova obrne do vis. vlade, da v zmislu deželnozborskega sklepa z dnem 31. oktobra 1890. leta za nadziranje obrtnih nadaljevalnih šol na Kranjskem imenuje zgorj take nadzornike, ki so strokovnjaki in popolnoma poznajo deželne razmere ter so do cela veči obema deželnima jezikoma.

3.) Dež. odbor naj v prihodnjem sestanku poroča dež. zastopu, kakšni so uspehi poučevanja v krojaško-obrtni šoli gosp. Matije Kunca in ali bi kazalo v prihodnjem letu zopet ustanoviti podpore za učence rečene šole.

4.) Vse drugo poročilo vzprejme deželni zbor blagovoljno na znanje.

Vsi predlogi se vzprejemo brez ugovora in se zaključi seja ob 2 uri popoldne.

Deželni zbor goriški.

V Gorici, 10. maja.

Naš deželni zbor ima vsak torek sejo, vse teče tako lepo in gladko, kakor da bi bilo „namazano“, poslušalce se pri vsaki seji lahko sešteje na prste jedne roke, obravnave so mrtve in brez vsakega duha. Odobri ali odbije se vsaka stvar, kakor želite to vsemogočni deželni glavar in vlada. Posebno slovenski poslanci se odlikujejo z molčanjem, akopram imamo goriški Slovenci celo kopo opravičnih teženj in potreb. Volilci naj si to dobro zapomnijo,

Dalje v prilogi.

kajti nič nam ne pomaga najpoštenejši poslanec, kako ne zna o pravem času izpregovoriti prave besede.

Včeraj je bila torej šesta seja. Predsednik prečita več peticij, meje temi ono občin Gradež, Oglej, Fijomičelj, Ruda, Sv. Kancijan, Turjak, Sv. Peter ob Soči, Foljan in Ronke, ki prosijo, da bi deželnemu zboru posredoval zaradi zvezne železnice Červinjan-Ronke-Tržič.

Poslanec dr. Gregorčič predlaga nujnost te peticije, kar se sprejme. Po prečitanji peticije predlaga omenjeni poslanec, da se deželnemu odboru naroči, naj to peticijo najhitreje in toplo priporočeno predloži. Posl. Lovison i predlaga, naj se preide preko te peticije na dnevni red; ker ta predlog ni zadostno podprt, se vzprejme oni dra. Gregorčiča z vsemi glasovi proti Lovisonijevem.

Prva točka dnevnega reda o zborovanju novega cestnega zakona in o dopolnitvi cestne policije na neeraričnih cestah odloži se za drugo sejo, namesto nje se na predlog posl. Abramata razpravlja o poročilu cestnega odbora gledé podpor cestnim in občinskim odborom za regionalne ceste in druga podjetja. Občini Romans se odpiše dolg 307 gld. 85 kr., dovoli se jej nadalje podpora 500 gld. za leto 1893 za popravo nasipov ob potoku Versa.

Dovolile so se še sledeče podpore: cestnemu odboru Gradiščanskemu 1500 gld. za popravo regionalne ceste pri Boškinih; cestnemu odboru v Tržiču 300 gld. za cesto ob morskem zalivu, cestnemu odboru Červinjanskemu 600 gld. za most v Trču. (Zadnjemu odboru se tudi naloži, da naj predloži deželnemu odboru za prihodnje zasedanje deželnega zborna podrobno pojasnilo glede prošnje za podporo o regulaciji reke Avše posebno pa naj opraviči v kakoj zvezi je ta regulacija z cestnimi potrebami:) Cestnemu odboru Kanalskemu 800 gld. za cesto Gradec-Vlava; cestnemu odboru Goriškemu 1300 gld. za cesto Bukovica-Vertojoba in Vertojoba-Sv. Peter, cestnemu odboru v Ajdovščini 800 gld. za cesto v Ravnjak, cestnemu odboru v Komnu 1000 gld. za razna dela pri cestah, cestnemu odboru v Sežani 1000 gld. za cesto Križ-Sežana in Divača-Lokva, cestnemu odboru Tolminskemu 1300 gld. za ceste Staroselo-Log in Sv. Lucija-Čadra, cestnemu odboru v Bolcu 600 gld. in konečno cestnemu odboru v Bravnici 300 gld.

Prošnje občin Berje, Rutars ter Lazec na Cerkljanskem se odbijejo. Prošnja županstva v Tolminu za podporo za graditev vodnjakov in vodovodov odstopi se deželnemu odboru z naročilom, da jo priporoča vladi za podporo iz državnega zaklada. Deželnemu odboru se dalje naroča, naj javi namenstvu, da deželnemu zboru za sedaj nima pripomočkov za graditev cest v Bači in Trenti. Glede prošnje cestnega odbora v Komnu za podporo za popravljanje ceste Šanpolaj-Nabrežina in pa za napravo viadukta pri Nabrežinski postaji se naroči deželnemu odboru, naj stori potrebne korake, da dovolita za ta dela primerno podporo tudi vlada in južna železnica.

Peticija političnega društva „Slovenski Jez“ v Brdih glede regulacije regionalne ceste pri Dobrem izroči se deželnemu odboru z nalogom, naj cestnemu odboru v Korminu naroči, da brez odloga pripravi vse potrebno.

Na predlog finančnega odseka se odobre sledeči računi o raznih zalogah, o Werdenberških štipendijah, o zakladu za ranjene vojake itd. Vzprejme se načrt zakona o bolnišnicah za epidemične bolezni.

Zavetšu sv. Alojzija in onemu sv. Vincencu Pavlanskemu se dovoli podpora 150 gld., ravno tako še nekatere manjše podpore. O prošnji društva za podpiranje ubogih medicincev na Dunajskem vsečilišči, kakor tudi o oni za pomoč italijskim slušateljem na Graški univerzi preide se na dnevni red.

Prihodnja seja bode, kakor po navadi v torek, 16. maja ob 5. uri popoludne.

Politični razgled. Metanje dežele.

V Ljubljani, 13. maja.

Nemška sodba o Tržaških razmerah.

Berolinški list „Neue Preussische Zeitung“, znan pod imenom „Kreuzzeitung“, priobčil je zadnji čas nekaj zanimljivih dopisov o razmerah na Primorskem. V prvem dopisu pravi mej drugim: Razpust obč. sveta Tržaškega obrnil je zopet jedenkrat občno pozornost na škandalozne politične razmere v tem mestu. Mesto da bi se tam podpirali konservativni, strogo avstrijski in dinastično misleči

Slovenci, delovalo se je na to, da je na vsem Primorskem dobila prevlado tista stranka, katera deluje na odcepiljenje italijskih delov države. Hvala podpori, katero je dobivala italijska židovska stranka od vlade, prišlo je že tako daleč, da se v Primorju prezira vsak, kdor se za Avstrijo interesira, in se mu dela škoda v materialnem in v socijalnem oziru. Dunajsko židovsko novinarstvo je pri vsaki priliki podpiralo irentovsko gibanje in isto tako se je vsled neverjetne kratkovidnosti držala tudi birokracija. Sedaj so razmere v Trstu postale že take, da je celo Rinaldini čutil potrebo, razpustiti obč. svet. To pa še ne bo premenilo razmer vzlic temu, da je celo „N. Fr. Pr.“ prinesla fulminanten članek zoper irentovce, samo da se ne kompromitira nemška liberalna stranka radi svojih simpatij za sedanji sistem. — Tudi o obč. volitvah v Gorici je priobčil imenovani list korenit dopis, gledé Tržaških volitev pa pravi, da se jih Slovenci ne bodo udeležili; naj zmaga irenta; naposled bo vlada vender uvidela, kam jadra.

Položaj na Oggerskem.

Madjarska vlada se nahaja v tako kritični situaciji. Dne 21. maja se odkrije huncedski spomenik v Budi in slavnostni komité je povabil k odkritju tudi ministre in parlament. Ministri se boje te slavnosti sluteč, da bi iz neprevidnosti ali budobnosti moglo zgoditi se kaj takega, kar bi navzočne udeležnike in ves sistem kompromitiralo. Poslanska zbornica bo odpislala posebno deputacije, katera bo na spomenik položila venec. Ta predlog pride v današnji seji parlamenta v posvetovanje in bo, kakor so se dogovorile vse stranke, vzprejet brez debate. — Gledé udeležbe ministrov se še nič ne vedi. Ta slavnost se zmatra kot tako nevarna za sedanji sistem in zategadelj se delajo vse mogoče priprave, da bi se ne zgodilo nič, kar bi moglo vladu škodovati.

Vznanje države.

Italijanski parlament.

Vse italijanske stranke so v tem jedine, da je državni bankerot prej ali slej neizogiven, ako se pravočasno ne uredi državne finance in ne odpravi vsakoletni deficit. Ker velja vojska največ, se je zahtevalo, naj se zmanjša stalna vojska vsaj za dva kora. Vlada se je izrekla zoper ta nasvet in izjavila, da je storila, kar je bilo mogoče, da se kaj prištedi, vojske pa ni moči zmanjšati, niti mornarice. — Ta izjava ni naredila dobrega utisa, ker se je že njo molčé potrdio, kar že davno trdě neodvisni listi, da je namreč Italija po trozvezni pogodbi vezana, imeti toliko vojsko, kakor sedaj in je ne sme zmanjšati. Ker pa vse politične simpatije nehajo, kadar je treba poseči v žep, je umevno, da so zopet nekateri Italijani premenili svoje mnenje gledé trojne zvezne. Sicer pa se sudi, da se v parlamentu zato več ne govori o trojni zvezni, ker je vlada obljubila, da je ne obnovi.

Viljem II. in Vatikan.

Kakor znano, potoval je cesar Viljem II. samo zato k srebrni poroki italijske kraljevske dvojice, da bi pri tej priliki obiskal tudi papeža in ga pregovoril, naj pritska na nemški centrum, da glasuje za vojaško predlogo. Da bi se v Vatikanu prikupil, izustil je Viljem napram kralju Umbertu krilate besede: Razpor mej Vatikanom in Kvirinalom je trojni zvezi v največjo škodo; v to isto svrhu je duševnemu vodji nemškega centruma kardinalu Ledochowskemu reklo, naj pozabi, kar je bilo; zavoljo tega se je poljal iz hiše svojega poslanika v Kvirinal, zavoljo tega odlikoval Rampollo — a ves trud je bil zaman. Papež, spominjajoč se velike hibe, katero je o jednakih priliki storil 1. 1887, ni storil po želji cesarja. Vojaška predloga je propadla in v tem hipu je tudi cesar Viljem zopet spremenil svoje nazore in pisal škofu Flecku rezko pismo, ker je ta reklo, da je papež jetnik v Vatikanu. V tem pismu pravi cesar, da je tako govorjenje kaznivo žaljenje zaveznika Nemčije, kralja italijskega, da sicer ne bo ničesar storil, da kaznjuje škofa Flecka, da pa želi, naj se prelati nemški ne utikajo v politiko — Ta list je obudil precej senzacijo. Iz njega je vidno, da cesar Viljem nima več tistih nazorov, kakor jih je imel v Rimu.

Dopisi.

Z Dunaja, 11. maja. [Izv. dop.] (Češke gledališčne predstave na Dunaju.) Govori se, da namerava gledališčni vodja Chmelenský po predstavah v osmem okraju Dunajskem s svojo družbo podati se na slovanski jug in v Ljubljani, Zagrebu in Spletu nastopiti. Ker bode tedaj slovensko občinstvo morda v kratkem češke igralce v Ljubljani videlo, bode gotovo marsikateremu bračcu „Narodovemu“ vstreženo, ako že danes spregovorim par besedij o tej odlični družbi.

Kako neotesano so nemško-narodni akademiki češke goste prvi večer sprejeli, se je v tem listu že poročalo. Ko smo stopili drugi večer v Josefstadtsko gledališče, smo imeli precej pri vhodu neugoden utis, ko smo videli, koliko policijske sile je bilo to treba na noge spraviti, da se zagotovi red in zabranijo divji prizori prejšnjega večera. Vender

je bilo dobro znamenje, da se sedaj ne bodo ponavljali škandali. In nismo se motili. Celi večer je čisto mirno pretekel. Ali v nekem drugem obziru smo se zmotili. Sicer se je dalo pričakovati, da bodo demonstracije marsikaterega odvrnile, vendar smo se nadejali, da bodo drugi večer Čehi in drugi Dunajski Slovani v polnem številu pritisnili, da bodo dvorana razprodana in da se bode s tem nekako zadoščenje dalo žaljenim gostom. Toda ko smo malo pred začetkom predstave stopili v parter, smo bili neprijetno iznenadjeni, ker so bili skoro vsi sedeži prazni.

Predstavljalci so tudi drugi večer Stěpanekovo burko „Čeh in Nemeč“, katera ima to posebnost, da je dvojezična; sicer pa je v Ljubljani itak znana pod imenom „Slovenec in Nemeč“. To igro si je družba pač zato za prvi večer izbrala, da bi se napravil nekak prehod od nemških na češke predstave in da bi gosti pokazali svojo spravljivost.

Izmej igralcev so se posebno odlikovali gg. : Lier, Charvat, Gabriel in gospica Fürstova. Vsega priznanja je vredno, da igralci niso bili nič poparjeni niti vsled nemilega sprejema prvega večera, niti posebno vsled tega, da so morali igrati pred praznimi klopmi; vse so z veseljem izvršili svoje naloge in pokazali, kaj znajo.

Druga igra je bila „Jedenácte příkázání“ (Enajsta zapoved), vesela igra v treh dejanjih, spisal češki igralec F. F. Šamberk, ud velikega narodnega gledališča v Pragi. Jednajsta zapoved se glasi: „Ne zataji nikdar svoje žene!“ „Enajsta zapoved“ je konverzacijska, zares vesela igra boljše vrste, polna neprisiljeno izvedenih komičnih prizorov, zdravega humorja in dobrih šal. Mej njene prednosti bi bilo tudi šteti, da je jasna, lahko razumljiva in enotna: celo dejanje se izvrši v taisti sobi in sicer v nekaj urah, tako da se nastopajoče osobe niti ne preoblačijo. Uprizoritev je bila naravnost dovršena; od prvega do zadnjega igralca so vse izvedli svoje uloge, da skoraj ni moč bolje. Pri tej priliki smo še le izpoznali, kakošne izvrstne in izvežbane moči ima v svoji družbi direktor Chmelenský, kateremu k temu umetniškemu uspehu iz srca čestitamo. Žal nam je, da mu ne moremo tudi k gmotnemu uspehu čestitati, kajti več ko polovica sedežev ni bilo prodanih. — Pri tej predstavi so nam poleg že omenjenih igralcev ugajali posebno še gg. ravnatelj Chmelenský in Kafka, in gospici Prochazkova in Košnerova a tudi vse drugi predstavljalci bili so kakor rečeno izborni.

Z igralsko družbo sodeluje dosti dober orkester pod vodstvom g. Beniška, ki pred in med predstavo poslušalce seznanja z najboljšo orkestralno godbo prvih čeških skladateljev.

Tretja igra, katero so češki gostje na oder spravili, je mična francoška opereta „Mamzel Nitouche“, godbo zložil Hervé. K tej predstavi je prišlo dosti več gledalcev kot druge večere, gotovo jih je opereta privabila, opere pač „vlečeo“. Kaj se hoče — ukus! Kakor skoraj ni bilo drugače pričakovati, so se češki gostje tudi to pot odlikovali. Zlasti naj omenimo tudi tu gracijozno gospico Fürstovo, ki je pela in igrala korektno in decentno, nadalje gg. ravnatelja, Liera, Švamperka in Charvata.

Konečno se pa ne moremo zdržati, da ne bi zapisali nekaj gremkih besedij, namenjenih Dunajskim Čehom v prvi vrsti in potem tudi drugim na Dunaji bivajočim Slovanom sploh, kateri bi tudi imeli češke goste za svoje spoznati. Zakaj se vrše češke predstave v Josefstadtu pred prazno dvorano? Vrli družbi bi bilo želeti najsijajni gmotni uspeh, zaslužila bi, da bi bilo gledališče vsak večer natlačeno. Čehi se radi ponašajo, in morda po pravici, da jih je na Dunaji blizu 200.000. Zakaj se jih izmej teh 200.000 tako malo pokaže na dan, da se majhno Josefstadtsko gledališče niti za silo ne napočni? Ne reklo bi, ako bi bila družba slaba in bi se bilo zaradi narodne reprezentacije žrtvovati. Ali družba gospoda Chmelenskega je tako dobro izbrana, da podaja dovolj zabave vsakemu, kdor žrtvuje en goldinar ali dva za vstopnico, tudi ako ne razume prav vsega, kar se na odru govori. Poslednja opomba velja drugim Dunajskim, nečeškim Slovanom. Pogumna družba vodje Chmelenskega bi tedaj po vsej pravici zaslužila živo zanimalje v Dunajskih slovanskih krogih. Chmelenský je pač te na svoje rojake v ožjem in širjem pomenu računal, kajti vkljub vsem lepim frazam v Dunajskih novinah o gostoljubji in toleranci bi bilo naivno, ako bi kdo pričakoval, da bodo hedili Nemci k predstavam v slovanskom jeziku. Nam nasproti se tolerance ne

kaže, ali od nas se jo zahteva in — doseže. (Vide n. pr. Ljubljana.) Z ozirom na prazne prostore v Jósefstadtskem gledališču se je nemšk list že rogal očim „200.000 Čehom na Dunaji“, in drug list je opomnil, da se je že pokazala nepotrebost čeških predstav na Dunaji. Ako se bode imel Chmelensky na Dunaji z gmočnim neuspehom boriti, bodo nemški listi po končnih predstavah napisali epilog, da je sedaj vsakemu jasno, da so bile češke igre na Dunaji odveč in da so se po nepotrebnem dražila čutila nemških Dunajčanov. „Nette freie Presse“ že sedaj v tem smislu piše. — Ali naj se vzame ta zadeva z narodno-političnega stališča, kakor se hoče, toliko je gotovo, da bi bilo sramotno, na cedilu pustiti vrle rojake, kateri bi kot umetniki zasluzili vse priznanje in izdatno podporo.

Ako misli češka družba res priti tudi v Ljubljano, bodi s tem slovenskemu občinstvu prav toplo priporočena; to zaslubi zares v polni meri. Tisti, ki imajo o tem odločevati, naj bi si prizadevali, da se češke predstave v Ljubljani zagotové. To bi bila sploh prva vseskozi dobra in umetniško izvezbana družba, ki bi v Ljubljani nastopila Slovensko občinstvo bodi zagotovljeno, da se bode dobro zabavalo, le pridno naj zahaja v gledališče. Ljubezljivi družbi pa želimo na slovanskem jugu presrčen sprejem in boljše gmočne uspehe kot na Dunaji; umetniški uspeh jej je gotov.

Iz Podgorje pri Gorici 9. maja. [Izv. dop.] (Kdo provocira? Perfidnost ireditovcev) Kakor Vam je že nekdo iz Gorice javil, zbrali smo se bili Podgorci stari in mladi v nedeljo 30. aprila v krčni pred palačo našega dobrega in od vseh Slovencev jako spoštovanega grofa Attemsa, kjer smo se poštano zabavali. V omenjenem dopisu iz Gorice pa niso bili omenjeni nekateri markantni dogodki, ker dopisniku takrat še niso bili znani. Navedemo naj jih torej danes. V drugi, pričasti v Ločnik ležeči krčni, ki je od one, kjer smo bili mi zbrani, komaj 200 korakov oddaljena, zbrali so se iz Ločnika vračajoči se Goriški legovci, ki so na vse grlo kričali „Eviva la Lega nazionale“ ter Slovence najnesramnejše psovali in izazivali, misleč, da bodo mi pretep začeli. Da je bila ta laška sodržna na pretep pripravljena, dokazuje to, da so imeli vsi debele gorjače, nekateri pa tudi revolverje. Ali mi jim nismo šli na led, akopram je nas v dno duše peklo, da ti brezdomovinski fiširiči našo narodnost sramote ter zasmehujejo. Ker tedaj vsa izzivanja niso imela od ireditovcev zaželenega uspeha, raznesli so po Gorici in okolici neresučno vest, da sta proti večeru dva Podgorca, v cestnem jarku skrita, dve Furlanki iz Ločnika, kateri sta z marjeticami paradirali, napadla, došla orožnika da sta pa napadovalca v zapor odpeljala. To je gola izmišljotina, kajti obrekovalci ne morejo nobenega imena navesti in tudi nobene osebe popisati; ravno tako tudi orožniki o vsem nič ne znajo.

Pretečeno nedeljo smo imeli v Podgori ples; akopram je židovskoumazani „Corriere di Gorizia“ proti nam ščuval in roval, došlo je vender iz Gorice in bližnjih vasi takoj občinstva, da je bilo vse napolnjeno; tudi Furlanov iz Ločnika in Mosse ni manjkal. O plesu omenimo samo to, da je bil prostor okičan zgoš s slovenskimi trobojnicami, katere so Lahone kako v oči zbadale. Ples se je vršil na prostem pred palačo grofa Attemsa. Nad velikim uhodom v palači vihrala je ponosno črno-rumena cesarska zastava, pod njo pa lep transparent, na strani proti plesšču z grofovskim grbom, na drugi strani proti palači pa s rodovinskim grbom naše dobre in krasne grofice Attems. Predno se je pričel ples, podali so se mladeniči z godbo v grad, kjer se je svirala avstrijska himna in še več drugih komadov; na to smo se podali mej sviranjem koračnice „Naprej zastava Slave“ na plesšče Nereda ni bilo najmanjšega, kar je Furlane iz Ločnika in Mosse prav jezilo. Ker se ti polentoveci v Podgori niso upali razgrajati, odnesli so nam ponoči jeden mlaj, da bodo imeli drva za polento kuhati.

Ko se je okoli 11. ure zvečer Ločniški Slovenec Štefan Čekuta domov враčal, napadli so ga nekateri Furlani iz Ločnika ter dobro pretepli. Mej napadovalci se je najbolje odlikoval neki zloglassni Rafael Bressan, ki je že šest let radi uboja v Gradiški kaznični sedel. Orožniški stražmeštar je po srečni naključbi prišel na lice mesta ter rešil napadenega morebiti smrti. Vredno se mi zdi zabilo, da je bil omenjeni Rafael Bressan glavna priča proti jednemu izmej šest pred porotuiki ob-

sojenih Podgorških mladeničev. — — — — — Radovedni smo, ali bo glasilo Goriških židov in ireditarjev ta napad objavilo?

Včeraj, ponedeljek, imel je občinski zastop Ločniški sejo, pri kateri je pijani občinski sluga občinskim svetovalcem zapovedoval. Na dnevnem redu bila je mej drugimi točkami oddaja lova. Znani rudečkar Alfred Lenassi je ponudil 110 gld., Slovenec Jakončič iz Brd pa 115 gld. Nato zakriči pijani obhodnik Ločniški, da on da 125 gld. Jeden staršina opomni na to, da on kot občinski sluga po zakonu ne sme lova v zakup vzeti. Ko se je zapisnik seje prečital, prične obhodnik — straten ireditar — zopet kričati, da zapisnik ni prav sezavlen. Grof Žiga Attems na to vstane razjarjen in zapusti sobo. V Ločniku zapoveduje, kar se iz tega razvidi, vedno pijani ireditarski občinski sluga. Upati pa je, da bode pri volitvah od 23.—26. maja zmagala poštena naša stranka in da bode potem odklenkalo tudi temu hujšaku.

Z Reke, 11. maja. [Izv. dop.] (Madjari in hrvatsko Primorje) Mej Hrvati in Madjari kalí nov razpor, kateri bi utegnili postati jako nevaren in integrat in trojedne kraljevine, ako se hrvatski rodoljubi ne bodo odločno po robu postavili. Madjari silijo k morju, — magyar-tenger je že dolgo jeden njihovih idejalov, a da ga še niso popolnoma dosegli, tega — bogme — niso sami krivi. Prisvojili so si Reko, hrvatsko mesto, in potrosili veliko milijonov, da bi položili temelj svoji pomorski sili. Ali pomorska država imeti mora kaj morskega obrežja, jeden sam pristan ne zadošča, in mora imeti kaj mornarstva. Madjari nimajo ni jednega, ni drugega, pač pa Hrvati, in ker se Hrvati iz lepa ne dano speljati, si hočejo Madjari siloma prisvojiti to, kar jim po nagodbi nikakor ne gre. Za pravo se Madjari dosti ne menijo, saj so celo določbo nagodbe glede Reke svojevoljno „izpremenili“, kakor se je že opetovano trdilo v hrvatskem dež. zboru. Znano je tudi, na kak način je prišlo hrvatsko Mejmurje pod madjarsko oblast; sedaj pa bi si vrlji Arpadovci radi prisvojili hrvatsko Primorje, čisto in vedno hrvatsko obrežje niže Reke ob zeleni Adriji.

Odkar je postala Reka del Madjarske, zastopa tu poseben guverner ogersko vlado. Dosedanji guvernerji so bili vsi čistokrvi madjarski aristokrati, elegantni gospodje s staroslavnimi imeni in modernimi oblekami, sicer pa politične ničle, katerih modrost je kulminirala v klasičnem reku: „Extra Hungariam non est vita et si est vita, non est ita“. Takšni so bili vsi ti Urmenyi, Szechenyi, Zichy, Batthyányi, ki so zapored figurirali kot zastopniki vlade in s finimi obedili pridobivali in vzdrževali naše sicer jako praktične ireditovce na svoji strani. Toda nobeden teh gospodov se ni doslej imenoval drugače, kakor guverner Reke, šele sedanji guverner, mladi grof Ludovik Batthyányi, se je začel podpisovati kot „guverner Reke in ogerško-hrvatskega Primorja.“ — Kdo je dal grofičku arpadskega rodu pravico, navzdeti si ta naslov, kdo je ta, nagodbi mej Hrvatsko in Madjarsko naravnost nasprotujuči naslov določil — tega ne vše nihče povedati. —

Iz začetka se hrvatski rodoljubi niso dosti menili za to samovoljnost Reškega guvernerja, ker imajo preveč drugega dela, da bi utegnili brigati se za vsako nesramnost ali budalost kakega madjarskega uradnika. To pa je grofa Batthyányja še osokolilo in v družbi z nekim madjaronskim poslancem šel je na potovanje po hrvatskem Primorju. Možnarji so pokali, najeta ciganska godba je svirala — Reški guverner pa je inspiciral vse hrvatska primorska mesta, obiskoval šole in urade in se sploh vedel tako, kakor da je on namestnik kraljev in ne hrvatski ban. Uradniki so se grofičku poklanjali, ponekod so celo razobešali madjarske zastave in guverner se je izkazal za vse te časti hvaležnega in velikodušnega kavalirja ter daroval tu za šolo, tam za cerkev nekoliko grošev misleč, da bo na ta način pridobil primorsko prebivalstvo za madjarsko idejo.

Sedaj so izprevideli tudi hrvatski rodoljubi — kam pes taco moli. Novi naslov Reškega guvernerja in potovanje po primorskih mestih — to je brez dvoma samo uvertura k veliki akciji za pridobitev hrvatskega Primorja. Madjarska, hoteč imeti svoje morje, ne more biti zadovoljna z 19 štirijaškimi kilometri Reškega teritorija — ona hoče široko morje z mnogimi pristani in ti pristani še niso madjarski, ampak še vedno hrvatski. To je bil povod in

spekcijski grofa Batthyányja in zato se mora že sedaj narod hrvatski kar najodločneje upreti tej najnovejši madjarski nakani. Kakor se čuje iz zanesljivega vira, govorilo se bode o tem popotovanju Reškega guvernerja še v deželnem zboru v Zagrebu. — Hrvatsko prebivalstvo je vsled teh dogodeb jako vznemirjeno in zahteva pojasnila — a dobilo ga menda ne bo, saj o tem ni dvoma, da je grof Batthyányi uprizoril stvar dogovorno z zakletim nasprotnikom hrvatske neodvisnosti — z banom Khuenom-Héderváryjem.

Domače stvari.

(Deželni zbor kranjski.) V današnji jutroji seji, ki se je pričela ob 1/2. uri, naznani je dež. glavar gosp. Detela, da je želja mnogih poslancev, da bi se zaključilo zasedanje, ako se reši še danes 23. številka obvezajoč dnevni red. Posl. Krsnik in Murnik utemeljevala sta svoja samostalna predloga, ki sta se izročila upr. odsek. Vzprejel se je posl. dr. Vošnjaka in tovarishev ujui predlog gledé odpisa davkov za take kraje, ki so trpeli vsled suše. Poročilo o dež. vinarski, sadarski in poljedelski šoli na Grmu se je vzelilo na znanje. Vzprejel se je načrt zakona gledé plačevanja stroškov za straže pri živinskih kužnih boleznih. Rešile so se nekatere prošnje, druge pa izročile dež. odboru v primerno rešitev. Daljša debata je bila gledé dež. razstave v Ljubljani 1. 1894., o kateri fin. odsek ni stavil nobenega predloga in se je vzprejel predlog posl. Kluna, da se dovoli za razstavo leta 1894 eventuelno 1895 podpora 15.000 gld. z dostavkom bar. Schwergla, da dež. ne prevzame nobene garancije. Predlog posl. Hribarja gledé drugovrstnih železoč izročil se je dež. odboru. Dovolila se je zgradba dekoracijske skrambe za dež. gledališče in naprava nekaterih potrebnih novih priprav in prostorov. Ob 1. uri pretrgala se je seja ter se je nadaljevala ob 3. uri in se je rešilo še ostalih devet točk dnevnega reda ter začljučila seja in z ojo letošnje spomladansko zasedanje.

(O prevzvišenem knezoškofu dr. Kahnu) „Slovenec“ še vedno ni povedal svojega mnenja, akoravno smo ga že večkrat pozvali, da naj blagovoli razjasniti, kako hoče spraviti v sklad v „Politiki“ in „Agr. Tagblattu“ ožigosano protislovensko delovanje tega moža s svojimi načeli o poklicu episkopata za politično vodstvo. Da olajšamo „Slovenca“, ki se skriva liki tič noj, odgovor, povemo še sledečo resnično anekdotu iz življenja prevzvišenega knezoškofa Krškega: Ko ga je nedavno prilikom vizitacije neke fare domači župnik naprosil, naj govoril ljudstvu slovenski, ker je fara čisto slovenska, odrezal se je g. knezoškof: „Ach was, unser Herrgott versteht auch deutsch, lassen Sie uns nur deutsch reden.“ G. dr. Kahn je, kakor iz tega razvidno, tudi dovitpen mož in veren učenec tistega svojega „slovenskega“ cerkvenega tovariša, ki je nekoč trdil, da je za višjega dušnega pastirja odveč — znanje slovenskega jezika. Sedaj bo imel menda vender-le besedo „Slovenec“...? Prosimo vnovič!

(Osobna vest.) Te dni prišel je v Ljubljansko bolnico na oddelek g. primarija dra. Šlajmerja odlični koroški rodoljub, komendant in župnik na Reberci g. Matej Šericelj iskat pomoči za lansko leto zlomljeno in potem slabu zacetljeno nogo. Kakor čujemo, je prav veliko upanja, da se noga, na katero dosedaj g. župnik niti stopiti ni mogel, izdatno zboljša ter je bolnik prvo najtežjo operacijo tudi že danes srečno prestal. Iz vsega srca želimo odličnemu rodoljubu, ki si je stekel za probubo naših koroških rojakov že zares izvanrednih zaslug, polnega okrevanja. Dal Bog!

(Umrl je) včeraj v tukajšnji bolnici gosp. Srečko Vidic, uradnik južne železnice, ki je posrečil te dni, kakor smo že poročali, na kolodvoru južne železnice.

(Odbor „Sokola“) sklenil je v poslednji svoji seji, da se korporativno udeleži slavnosti, katero priredi Šišenska čitalnica na korist „družbe sv. Cirila in Metoda“ v nedeljo dne 11. junija pri Žibertu v Gorenji Šiški.

(Občni zbor „pisateljskega društva“) Opozorjamo na današnji občni zbor „pisateljskega društva“, ki bode ob 8. uri zvečer v čitalniških prostorih.

(Drugi izlet „Slovenskega učiteljskega društva“) bode v četrtek dné 18. t. m.

Dalje v prilogi.

k Sv. Joštu. Odhod iz Ljubljane z opoludanskim gorenjskim vlakom do Kranja, oziroma do postaje Sv. Jošta in od tod peš na „Goro“. Vabijo se vsi društveniki in prijatelji društva.

— (Bolniška blagajna pom. z bora slov. zadruge v Ljubljani.) Načelništvo blagajne je pri seji, katera se je vršila v četrtek, vohlo naslednje funkcionarje: Načelnik je gospod Vek. Lenček, nač. namestnik g. Karl Schafeler, perovodja g. Dragan Seljak, blagajnik g. Josip Stadler. Blagajna prične z dnem 1. junija svoje delovanje.

— (Državna železnica) je odločila, da bo gasilce in gasilno orodje prevažala do 50 kilometrov daleč povsem brezplačno, seveda le kadar gredo na pomoč pri požarih. Za prevažanje gasilcev in njih potrebujo nazaj dovoljena je 5% olajšava. Pristojbine je plačati pri nastopu vožnje nazaj, oziroma pri izročitvi orodja. C. kr. železniško-obratno ravnateljstvo more vožnjo nazaj oziroma prevožo dovoliti tudi brezplačno, ako so bili gasilci prihitali kakemu državnemu objektu v pomoč, ali ako je bil tak objekt v nevarnosti. Prevažanje se vrši le z vozorednimi, osebnimi in tovornimi vlaki izvzemši brzovlake. Posebni vlaki se dovoljujejo samo v zelo nujnih slučajih ali kadar preti nevarnost. Ta načrda stopi takoj v veljavo.

— (Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske.) Od 30. aprila do 6. maja je bilo novorojencev 19 (= 31.20%), umrlih 22 (= 35.88%), mej temi je umrlo za otročico 1, za škarlatico 1, za jetiko 7, za vnetjem soplilnih organov 2, vsled starostne oslabosti 3, za različnimi boleznjimi 7. Mej umrlih bilo je tujev 7 (= 31.7%), iz zavodov 9 (= 40.9%). Za infekcijoznimi boleznjimi so oboleli za ošpicami 1, za škarlatico 1, za tifuzom 1, za vratico 1.

— (Inžener Toman — izginil.) V nedeljo zjutraj izginil je iz Kranja brez vsakega sledu tamšnji c. kr. okrajski inžener g. K. Toman, član znane Ljubljanske rodbine. Ker ni pustil doma nikakoršnega obvestila, akoravno je imel za torek napovedano važno uradno poslovanje, slutilo se je takoj najhujš. — Današnja „Laibacher Ztg.“ poroča, da so včeraj našli g. Tomana mrtvega v Savi blizu Medvod, a z druge strani čujemo, da to ni res in da o g. Tomanu še sedaj ni sledu. — G. Toman bil je izredno veden uradnik, v privatem življenju pa ljubezniv družabnik in značajen mož, star stoprav 34 let.

— (Učiteljsko društvo Kranjskega šolskega okraja) zborovalo bode dne 18. t. m. ob 11. uri dopoludne v Št. Juriju s sledenim dnevnim redom: 1.) „Pokončna pisava“, praktični nastop, g. Luka Jelenc. 2.) Volitev delegatov k glavnemu zborovanju „Zaveze“. 3.) Slučajni predlogi. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Tretjega, nemškega notarja za Celje ne bo.) Pravosodno ministerstvo je prošnjo Celjskih Nemcev, naj se ustanovi še tretje notarsko mesto v Celju in isto podeli kakemu pristnemu Nemcu, odklonilo, rekoč, da je ta prošnja povsem neosnovana.

— (Obsojen iresentovec.) Graško potrotno sodišče obsodilo je pred kratkim, kakor smo že javili, nekega Tržačana Čengia zaradi nabijanja lepskov veleizdajske vsebine na tritedenski zapor. Državno pravdništvo je zoper to sodbo rekuriralo, češ, da je premajhna in višja instanca je tej pričo ugodila in obsojenemu iresentovcu zvišala kazneni na šest mesecev.

— (Železnica na žico na Graškem gradu.) Trgovinsko ministerstvo dalo je izženerju Schmidtu in tovarišem koncesije za napravo železnice na žico na Graški grad. Zgradba se mora takoj pričeti in dogotoviti najdaljeno dne 19. marca bodočega leta in jo morajo koncesionarji vzdržavati v prometu ves čas koncesije. Ako bi se vozilo tudi po noči, odredilo bode ministerstvo, kar bode potrebno za varnost.

— (Goriške novice.) Tolminski c. kr. okrajski glavar grof Marenzi, ki je že dlje časa na dopustu, gre baje v pokoj; toliko vsaj je gotovo, da se v Tolmin ne vrne več. Vodstvo okrajnega glavarstva prevzame začasno c. kr. okrajski komisar g. Karl Kumar, rodom Slovenec z Gradiškute. V Gorici se splošno sudi, da razkritja Tolminskih razmer v kazenski pravdi Braun contra „Rinnovamento“ niso bila brez upliva na to premembo. Sicer Tolminci za grofom Marenzijem ne bodo ravno jokali. — „Slovensko bralno in podporno društvo“ v Go-

riči ima dne 28. t. m. izvanredni občni zbor. — V Dornbergu bila je v nedeljo vinska razstava in veselica ženske podružnice sv. Cirila in Metoda. Proti taki kumulaciji menda tudi naša ultra klerikalna gospoda ne bo imela česa ugovarjati. — Nova pošta ustanovila se je v Plavah ob Soči. Sveti oče poslal je društvu „Slovenski Jez“ v Biljanah jako laskavo zahvalo za pismeno čestitko o priliki škofovskega jubileja. — Včerajšnjo številko „Nove Soče“ za Goricu je državno pravdništvo zaplenilo.

— (Ravnopravnost v cerkvi.) Pred kratkim umrl je župnik Šišanski (škofija Poreško-Puljska) in še predno je bilo mesto razpisano, vedel je neki lahonski listič poročati, da je za to župno določen Rovinjski duhovnik in profesor dr. Girolamo Curto. V Šišanski župniji ni več kakor pet ali šest Italijanov, vse drugo prebivalstvo je hrvatsko in vendar namerava od Boga postavljeni škof Flapp poslati v ta kraj duhovnika, ki ne zna hrvatski. Ali treba še komentara?

— (Iresentovski izgredi v Bujah.) Tudi v Bujah, sredi Istre, so vrli italijanski meščanji slovesno praznovali srebrno poroko italijanske kraljevske dvojice. Neka kavarna je bila tisti večer sijajno razsvetljena, okoli gradu pa so goreli celo kreščvi. Bujski delavci, hlapci itd., „il popolo basso“ kakor jim pravijo Lahi, še niso okuženi iresentovskega duha in ti so naredili konec slavnosti s tem, da so vse luči v kavarni upihnili in Lahom svetovali, „naj gredo v Italijo, ako jim pod našim cesarjem ni všeč“, na kar so Italijani odgovorili z „Viva Umberto!“ Iz prepira nastal je seveda pretep; drugi dan je prihitel v Buje okrajski glavar v Poreču Elluschegg — znani iz Spinčičevih interpelacij in govorov — in kmalu potem je okr. sodišče obsodilo razne iresentovske gospode na globo od 30 do 100 gld., nekatere pa v kaznovanje prepustilo okrožnemu sodišču v Rovinju. Vzlic temu niso še izgubili iresentovci poguma. Vlada je vedno v strahu, da nastanejo izgredi; že večkrat je mobilizirala mestno stražo, orožnike in finančno stražo — ali kakor drugod, tako smrdi iresentovska riba tudi v Bujah pri glavi in vse kaže, da vlada na to glavo ali neče ali pa se ne upa stopiti.

— (Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto 13. t. m. „zum alten Schottenthör“ I. Schottengasse 7, svoj sedmi, v tej sezoni zadnji večer z berilom gosp. dra. Mat. Murka: „Ján Kollár in njegova slovenska vzajemnost.“ Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Iz hrvatskih toplic.) V Stubiške toplice prišlo je do dne 30. aprila 119 osob, mej katerimi je večina stalnih topliških gostov.

Razne vesti.

* (Smetanove skladbe na Dunaju.) V bodoči sezoni bude se pela v Dunajskem „Theater an der Wien“ Smetanova opera „Dve vdovi“, ker je njegova „Prodana nevesta“ dosegla tako si-jajen uspeh. Dvorna opera bude postavila v svoj repertoar operi „Hubička“ in „Dalibor“. Založna firma J. Weinberger začela je izdajati Smetanove ouverture za klavir, priprnjene za dvoročno in četveroročno igranje in bude izdajala tudi kompletno opero Smetanove. Smetana postal je z jedno besedo zdaj — po tolikem času — na Dunaji — moderna.

* (Umazano perilo) je naslov brošuri, katero je obelodanil slovaški župnik Fran Stelzer v Risaču v Bački. Če je polovica tega resnično, kar trdi župnik, potem vladajo v Bački razmere, kakršne so morda znane samo še v centralni Afriki. Župnik pravi, da pobirajo vladni uradniki, javni beležniki, kakor jih imenujejo tam, neko pristojbino od vsakega voza pridelanega žita tako da „zaslužijo“ vsako leto do 800 in do 1000 gld. Od te svote dobi svoj delež tudi kotarski načelnik. Župnik je na to opozoril podžupana, a ta je rekel: Naj si ljudje pomagajo, če si morejo. Podžupan Schmaus je v družbi z dvema drugima uradnikoma opeharil občino Petrovec za 80 000 gld., a veliki župan Sandor ni hotel proti njima postopati, ker mu pomagata, da pri vojaških naborih zasluži na leto 40 000 gld. To so krasne razmere!

* (Veliki knez in telegrafistinja.) Veliki knez Jurij, najmlajši sin ruskega carja, zaročil se je v Kavkazu, kjer biva zaradi slabotnega zdravja, z neko lepo Čerkesinjo, ki je nastavljena pri brzjavu. Carica je proti tej zvezi, ker je pa veliki knezjeten in bode teško še ozdravil, se menda njegovi zvezi ne bodo delale zapreke. Tragična ljubezen!

* (Socijalističen milijonar.) Pri zadnjih delavskih nemirih v Belgiji odlikoval se je kot poseben hujšač neki Elmond Picard, mož, ki premore več milijonov frankov, a je vzlic temu silno unet za razdelitev imetja — seveda le v teoriji. Ta socijalističen milijonar je pravi tip tistih stre-

berjev, ki hočejo po vsaki ceni igrati veliko politično ulogo. Kot advokat si je pridobil velikansko premoženje in popustivi pravde hotel postati politik. Nekaj časa je bil fanatičen klerikalec, potem je postal liberal in naposlед socialist, a kljub novemu svojemu prepričanju stanevje v luksurijozni palači, kjer mu strežejo livrirani služabniki, živi kot aristokrat in za kratek čas hujška ljudstvo k revoluciji. — Podobnih značajev poznamo tudi v nas več kakor treba!

* (Igralec in kritik.) Neki gledališki igralec obeta je zlate goré znemu kritiku, ako ga počvali v kaki kritiki. Kritik mu to oblubi in nekoliko dni pozneje izšla je kritika o nekem igraču, v kateri se mej drugim čitalo o omenjenem igralcu: „G. M. obeta mnogo, zdaj le čakamo, da izpolni to, kar obeta“.

* (Angleški vojak na straži in princ Waleški.) Neki angleški časnik pripoveduje nastopno dogodbo, za katere istinitost jamči. Nedavno štelala sta princ Waleški in lord Carnarvon po samotnem oddelku Londona, ko zapazita necega na straži stojecega vojaka, ki je prav mirno kadič smotko. Prince ga nagovori in mej drugim upraša tudi, koliko velja njegova smotka. Vojaku zdel se je uprašalec nekako znan, zato ga prosi, naj mu pove svoje ime. Prince mu smeje res pove kdo da je. „Oprostite kraljevska visokost“ — pravi vojak — „bodite tako milostiv in držite mi smotko, da Vam morem prezentovati. Naša dolžnost je namreč, da članom kraljevske rodbine vedno prezentujemo“.

Književnost.

— Nova skladba. Podoknica iz Teharskih plemičev, transkripcija za klavir, je najnovješa kompozicija našega izbornega glasbenika g. K. Hoffmeistra, katera je ravnokar izšla v tako ukusni obliki in je posvečena skladatelju „Teharskih plemičev“ g. dr. Ben. Ipavec. Podoknica, katero poje v Teharskih plemičih Celjski grof, se je občinstvu zaradi prelepega napeva jako priljubila in je jedna izmed najlepših točk celega dela. G. Hoffmeister zložil jo je za klavir v tako elegantnem, modernem slogu in obogatil s tem našo domačo salonsko glasbo z jedno najlepših kompozicij v tem genren. Jako prikladno je tudi to, da je glavnemu napevu podložen tekst podoknice. Prepričani smo, da ne bo manjkala ta skladba v nobenem salonu in v nobenem domu, kjer se goji domača umetnost. Saj je čas, da se postavimo na lastne noge, in da tako pospešujemo svojo domačo umetnost, katera se more razvijati le ako izdatno podpiramo svoje domače umetnike. Skladba se zdaj dobi po 50 kr. pri vodji „Glasbene Matice“ g. Fr. Gerbiću v Ljubljani in pri vseh knjigotržcih.

— „Slovenski Svet“ prinaša v št. 9. nastopno vsebino: Precenjevanje svojih sil; — Slovenski konservativci in pa nemški; — O Leonu XIII. in Rusiji; — Pesem; — Moj vrolok; — Iz poezij Fr. Levstika; — Pipa tobaka; — Iz krčevinskih potočnic; — Biserje i alemovi; — Vendski zvonovi v Vrhovskem jezeru; — Hrvat i Slovenac; — Narodna noša Tržaških Slovencev; — Službeno priznanje; — Ruske drobtinice; — Ogled po slovenskem svetu; — Književnost; — Dru. Mahniču.

— „Popotnik“, glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ prinaša v št. 9. na stopno vsebino: Razloček mej posamnim in skupnim poukom gledé na sredstvo in smoter; — Oblikoslovje v ljudski šoli; — Pedagoški razgled; — Listi slovenskega učitelja-kolesarja; — Slovstvo; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Raznosterosti; — Natečaji.

— „Stenograf“, glasilo hrvatskog stenografskog društva u Zagrebu, izhaja že tretje leto in prinaša mimo hrvatskih tudi slovenski pisane članke in v izborni, drugo leto izhajajoči prilogi takisto hrvatske in slovenske vaje. Urednik listu je najboljši hrvatski stenograf prof. Fr. Magdić. „Stenograf“ velja na leto 2 gld., za dijake 1 gld.; vsako leto izide deset številk. Člani hrvatskega stenografskega društva dobivajo list zastonj. Po sodbi strokovnjakov je list za slovenske stenografe največje važnosti in zasluži obilne podpore. Slovenski stenografi si ne morejo ustanoviti svojega posebnega glasila in ker nimajo kje priobčevati svojih razprav oziroma se vaditi, zato se tudi stenografija, namreč slovenska, v nas še ni tako udomačila, kakor v drugih narodih. Sedaj bo tudi v tem oziru drugače. Zagrebški „Stenograf“ je svoja predala odprt slovenskim stenogramom in zategadelj želimo iskreno, da bi ta list našel v Slovencih kar največ prijateljev. Vsebina prvima letosnjima številkama je tako bogata, raznovrstna in skrbno sestavljena. Kdor želi, dobi list na ogled. Uredništvo „Stenografa“ je v Zagrebu, Prilaz št. 3.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 13. maja. V dež. zboru bil včeraj velik škandal. Posl. Gregorig očital liberalcem, da so pri zadnjih volitvah v trgovinsko zbornico sleparili in v stanovanji posl. Kitschelta kupovali glasovnice. Kitschelt rekel, da je to nesramna laž. Ker dež. maršal ni poklical Kitschelta k redu, nastal strahovit hrup, a dež. maršal se ni udal.

Dunaj 13. maja. „Politische Corresp.“ javlja, da se bo ruski carevič udeležil letosnjih velikih vojaških vaj na Ogerskem.

Praga 13. maja. V adresni komisiji izjavil dr. Schmeykal, da se Nemci ne bodo udeležili meritornih posvetovanj o adresnem načrtu, in s somišljeniki zapustil dvorano. Ker nasvetovalec dr. Julij Gregr ni bil navzočen, je komisija preložila posvetovanje.

Budimpešta 13. maja. Poslanska zbornica vzprejela danes nasvet, naj posebna deputacija pod vodstvom predsednika položi venec na honvedski spomenik. Meszlenyijev predlog, naj se zbornica udeleži razkritja korporativno, bil odklonjen.

Beligrad 13. maja. Kralj Aleksander in kraljica Natalija se snideta v Kladnu dné 14. junija.

Bukurešt 13. maja. V Simnici ob Dunavo prijeli orožniki v sredo po noči tri bolgarske emigrante, kateri so hoteli v Svistov in pri njih našla raznega orožja. Emigranti so baje priznali, da so nameravali atentat na Koburžana.

Pariz 13. maja. „Autorité“ naznanja, da vojno ministerstvo ne daje častnikom niknih odpustov več.

Pariz 13. maja. Sinoči se pripeljal general Dodds in bil od mnogobrojno zbranega ljudstva živahnpo pozdravljan.

Madrid 13. maja. Pred poslansko zbornico našli redarji ugaslo petardo. V Barceloni razpočilo včeraj pet petard. Vojaštvo je pripravljeno, da uduši vsak upor. Vsled debate o poslanci kraljice-regentinje nastala baje ministrska kriza.

Madrid 13. maja. Zbornica vzprejela predlog, s katerim se vlada pooblašča, da preloži obč. volitve, dokler ni rešen dolični zakon definitivno.

London 13. maja. Poslanska zbornica vzprejela § 1. home-rule predloge s 309 proti 267 glasom.

Narodno-gospodarske stvari.

Kako nam je odgojiti naroden-trgovski stan.

Spisal Vaso Petričič.

II.

V naši dobi prevladuje bolj nego kdaj poprej težnja po znanju in prosveti; raznovrstne učilnice poganjajo takorekoč kar iz tal, samo trgovske šole so redke. Vse se uči, samo trgovec ne.

Sinovi uradnikov, častnikov, odvetnikov, notarjev, zdravnikov posvečujejo se navadno stanu očeta; trgovski stan pa se rekrutira samo iz kmetkega in le izjemoma tudi iz obrtnega stanu.

Ako ima naš kmet troje sinov, obsodi za trgovski stan navadno tistega, ki je najslabše glave, druga dva pa sili v višje šole. Radi tega so naše gimnazije prenapolnjene, realke pa prazne. In vendar, roko na srce, morejo samo trgovec, obrtnik, notar, advokat in zdravnik, svojemu narodu koristiti v boju za narodne pravice; ker so samo oni neodvisni in imajo popolnoma prostlo voljo.

Prav radi tega, ker se trgovec ne uči zadosti, ker ne razpolaga z mnogostranskim znanjem, in često nima niti v oblasti svojega materinega jezika, kamoli da bi znal sintakso, računstvo, geografijo vsaj svoje domovine, ako ne Avstrije in Evrope ali svetá, nasprotno pa, ko se mu uriva nemščina po nemških popotovalcih, po Ljubljanski strokovni trgovski šoli, po nemški trgovinski korespondenci, prav zato se ne more povzpeti tako visoko, da bi mogel jasno pregledati mnogostransko preprežena pota življenja in zato si v nas še ni pridobil v javnem in društvenem življenji tiste veljave, kakor drugod.

Nobenemu narodu, tudi angleškemu ne, niso se podarila bogatstva, ampak bogatstvo je treba prislužiti v trdem delu in v potu svojega obraza, zupuščajoč za soboj brigo, strah in solze.

Tako je bilo že v prejšnjih dobah gospodarskega življenja in dandanes je tako še bolj.

Iz tega se torej vidi jasno, da je poleg popolnega strokovnega izobraženja potreba tudi občnega izobraženja, ako hoče trgovec kaj doseči.

(Dalej prib.)

Listnica uredništva.

Gosp. Albin Arko v Ljubljani: Potrjujemo Vam, da Vi niste pisali novice o postopanji gg. Doberlet in Gerber glede vence s slovensko trobojnicou in da sploh niste v nikaki zvezi s to vestjo.

Družba sv. Cirila in Metoda

je prejela meseca marca in aprila t. l.

1. Od podružnic: moška in ženska v Staremtrgu pri Lozu 203 gld. 70 kr., ženska v Kamniku 108 gld. 76 kr. Zeleznički 15 gld. 40 kr., Cirkno 33 gld., ženska v Tolminu 300 gld., moška v Tolminu 100 gld., Slovenjgradec 20 gld., Graska izvanakademška 100 gld. 20 kr., Ljutomer in okolica 100 gld., Šiška pri Ljubljani 50 gld.

2. Darovali so: Posojilnice: v Glinjah 5 gld., Mariborska 100 gld., Kamniška 10 gld., Vrhniška 20 gld., Šmihel pri Piberku 10 gld., Čelovška 5 gld., Šoštanjska 10 gld., Konjiška 20 gld., na Suhi 5 gld., v Nabrežini 5 gld., kmetska Ljubljanska 20 gld.; — iz dr. Škofičeve za puščine 30 gld., pri igri v Vipavi 4 gld., Mohorjani v Drazgošah 1 gld. 60 kr., V. Jenko v Ljubljani 5 gld., Oton Bayer v Ljubljani 5 gld., J. Rakovec nabral 4 gld., čitalnica v Kranju 100 gld., Cotelj, kaplan v Kanfanaru 20 gld., vesela družba v Olševku 3 gld., T. Virant v veseli družbi 6 gld. 10 kr., P. Mikel 1 gld., G. Dolinar iz Trate 5 gld., vinotržec v Šiški 2 gld., omizje v Mozirji 10 gld., vesela družba v Litiji 5 gld., pri veselici družstva „Sava“ 20 gld., Velimir iz Gradea 4, prva krona 50 kr., T. Virant pri Dol. Sokolu 14 gld., pri jour-fixu Ljublj. Sokola 7 gld. 50 kr., Gdčna iz Opatije 3 gld., M. Sadnikar, krčmar, pri Sokolu 2 gld., podpora Ljubljanskega mesta 250 gld., vesela družba v Vrhopoli pri Moravčah 3 gld., J. Čebašek v Poljanah nabral 30 gld., gospa Koblar v Litiji 100 gld., skupina domljubov 25 gld., društvo v Oreku 4 gld. 10 kr., „Ljublj. Sokol“ pri streljanji 5 gld. 20 kr., Brezovnik v Vojniku 1 gld. 30 kr., vesela družba v Podgradu 15 gld., J. Pokoren v veseli družbi 3 gld. 65 kr.

V Ljubljani, dné 30. aprila 1893.

Dr. Josip Vošnjak

blagajnik.

Gospodarstveno. Dognana je stvar, da pri naših domačih živalih nestalno poletno vreme, prehod od poletnega krmiljenja od onega na pašnikih, ni brez upliva na njih organizem ter se posebno pri mladih živalih, presličih, ovca, perutnini itd. pogosteje nego drugekrati pojavi, lago kužne bolezni. Priporoča se torej o pravem času uporabljati prezervativna sredstva, in kot tako je že dolgo vrsto let prekušen „Kwizdin Korneuburški redilni prašek za živino“, „Kwizdin restitucijska tekodina“, „Kwizdin prašek za prešče“, „Kwizdin sredstvo proti grizi ovac“, „Kwizdin perutninski prašek za kokoši, race, gosi itd. itd.“

Tujci:

12. maja.

Pri Maliči: Dr. Ficker, Blau, Hezel, Markowsky, Singer, Deutsch, Scheider, Prager z Dunaja. — Roth, Stransky iz Prage. — Skutzik iz Kočevja. — Neubauer iz Linca.

Pri Slonu: Heksch, Miksche, Mandl, Lane, Frankl z Dunaja. — Franz iz Maribora. — Leitner iz Linca. — Stossier iz Celovca. — Kleinhercher iz Beljaka. — Hunger, Friedland, Ekert iz Londona. — Koman iz Rudolfovega. — Schmolka iz Prage.

Pri Južnem kolodvoru: Cerri iz Gradea. — Helly z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

11. maja: Jožef Cerar, delavčev sin, 2 leti, Mestni trg št. 3, jetika.

12. maja: Anton Sternad, delavčev sin, 4 mesecov, Kravja dolina št. 1, božast. — Edvard Regnard, davkarski uradnik v pokolu, 80 let, Florjanske ulice št. 30, otrupnjenje možgan.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
12. maja	7. zjutraj	733.5 mm.	11.4°C	sl. zah. obl.	12.60 mm.	
	2. popol.	733.8 mm.	12.6°C	sl. zah. dež.		
	9. zvečer	734.3 mm.	9.4°C	sl. zah. d. jas.	dežja.	

Srednja temperatura 11.1°C, za 2.3° pod normalom.

Dunajska borza

dné 13. maja t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 98.20	—	gld. 98. —
Srebrna renta	97.80	—	97.65
Zlata renta	117.40	—	117.25
4% kronska renta	96.60	—	96.50
Akcije narodne banke	978. —	—	977. —
Kreditne akcije	335.25	—	335.50
Lordon	123.70	—	123.95
Srebro	—	—	—
Napol.	9.78 1/2	—	9.80
C. kr. cekini	5.80	—	5.82
Nemške marke	60.40	—	60.37 1/2

Dnē 12. maja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	148 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	197	50
Ogerska zlata renta 4%	115	05
Ogerska papirna renta 5%	—	—
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129	—
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	121	20
Kreditne srečke po 100 gld.	196	—
Rudolfove srečke po 10 gld.	—	—
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	149	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	264	—

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.

4% državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.

Ogerska zlata renta 4% . . . . .

Ogerska papirna renta 5% . . . . .

Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.

Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.

Kreditne srečke po 100 gld.

Rudolfove srečke po 10 gld.

Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.

Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.

4% državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.

Ogerska zlata renta 4% . . . . .

Ogerska papirna renta 5% . . . . .

Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.

Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.

Kreditne srečke po 100 gld.

Rudolfove srečke po 10 gld.

Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.

Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.

4% državne sreč

Na Laverco!

V nedeljo dné 14. maja 1893

velika majnikova slavnost

na Laverci

v novourejenem parku in v novoopravljenem salonu
s sodelovanjem (197-2)

vojaške godbe 17. pešpolka bar. Kuhn.

Godbeni vzpored izboren.

Začetek ob 1/2 4. uri popoldne. Ustopnina 20 kr.

Prostor, kjer bodo čakali omnibusi za vožnjo na
Laverco, naznani se po posebnih plakatih.

Koroški (196-6)

rimski vrelec

najbolj prebavna, najčisteja planinska
kiselica prost vseh želodec obtežujočih,
sližnice dražečih postranskih sestojin.

V Ljubljani glavna zalogu pri M. E. Supann.

Solnčnike

le najboljše kakovosti priporoča
v veliki izberi in po nizkih
cenah

L. Mikusch,

tovarna solnčnikov in dežnikov
331-14) v Ljubljani,

Mestni trg štev. 15.

Ojuni ekstrakt za uho

od c in kr. sekund. zdravnika dr. Šipek-a. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let autoritete, ker odpravi vsako neprirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluh, ušesni tok in vsako ušesno bolezni; dobiva se proti dospošljivosti gld. 1-70 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zalogu v lekarni "pri sv. Duhu" g. Edel pl. Tommaya, v lekarni g. Aut. Kögla in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Cristoforietti-ju v Gorici; na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Štefanovem trgu št. 8, in pri lekarju Twerdy-ju, Marijahilfstrasse 106. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (1314-21)

Klavirje

izdelujem in proda am po najnižji vseh dozdanjih cen, v jako ukusni obliki in s prijetno donečim glasom, s celimi železniimi okviri, na ravno in križem strunjene po amerikanski besasti. (504-1)

MARTIN ROPAS

c. kr. priv. izdelovatelj klavirjev v Celji.

Največje skladische raznega semena

n. pr.: nemške, štajerske, incarnat, turške in travniške detelje, raznih vrst pesnega semena, splošno znano kot najboljša krma za živilo; travnega semena za suhe, mokre, peščene in glinovite travnike; velika izbera semena za salato, kumare, peteršlj, sellerijo, sladki grah, fižol in vse druge vrste semena za zelenjad. Proseč mnogobrojnega poseta (151-20)

Peter Lassnik.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLEUR),

pripravený v Richtrově lékárně v Praze, všeobecně známý, bolesti utišující domácí lék k mazání, jest na skladě ve většině lékáren, láhev po 1 l. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování tfeba se mít dobre na pozoru a přijmouti jen láhev s ochrannou známkou „kotvou“ jakožto pravé. Ústřední sasytelnství: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(151-20)

Pesmi.

Zložil

Jos. Cimperman.

V osmerki, elegantno opremljene, 190 stranij. V merodajnih časopisih kot izborne priznane. Broširane 90 kr., vezane 1 gld. 70 kr.

J. GIONTINI

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

(505-1)

Gostilna L. Blumauer-ja
Krakovski nasip štev. 18.

Raki in ribe

najboljše vrste se dobé vedno pri meni, tudi jih pošiljam na zahtvanje na deželo in v druge kraje.

V moji gostilnici se toči vedno sveže pivo, najboljša vina, a postrežba je točna in dobé spoštovanji gg. gosti vsak dan rake po prav nizki ceni.

Obetajo, da budem čast, p. n. občinstvo zadovoljil v vsakem pogledu in priporočuje se za mnogobrojna naročila, biležim

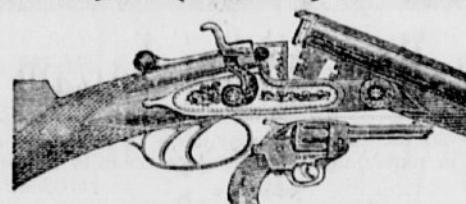
s spoštovanjem (475-3)

L. Blumauer, gostilnaiar in posestnik.

JANEZ OGRIS

»puškar«

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovskie priprave, patronue ter drugo streličivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda (438-3)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izorno delo

Dra. Retau-a Sebeohrana.

Češko izdanje po 80 nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njevi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Bierey v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291-9)

ÜBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

FEINSTE QUALITÄT · CHOCOLAT SÜCHARD NEUCHATEL (SCHWEIZ) MÄSSIGE PREISE · LEICHTLOS LICHER CACAO Ausgabig. 1 Kr. = 200 TASSEN Nahrlaff.

(98-15)

Rudarji!

V Šaleškem premogokopu Velenje pri Celji dobi trajno in dobro delo 200 izurenih kopačev in 100 takih delavcev, ki bi spravljali premog na dan. — Isti ne smejo biti čez štirideset let starci. (503-1)

Zobni zdravnik

D. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe v narkozu (umetno spanje) brez bolečin. (118-8)

Zdravi sploh vsako ustno bolezni.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

J. GIONTINI

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani priporoča te-le najnovejše knjige lastne založbe:

Nedeljko Fr. — Maksimilijan I., cesar mehikanški. 20 kr.

Planinski J. P. — Zbirka narodnih pričevank za mladino. 2 zvezka po 20 kr.

Leban — Šestdeset malih povestij za otroke. 16 kr.

Kosi A. — „Saljivi Jakob“ ali zbirka najboljših kratkočasnic za slovensko mladino. 24 kr.

Gočevski katekizem. Ženitne ali svatbene navade in napitnice. 20 kr.

Kočevar — Milnarjev Janez, slovenski junak. 40 kr.

Veseli otroci. Knjižica s podobami. 40 kr.

Rohrmann — Kmetijsko gospodarstvo. 50 kr.

Angleščina brez učitelja v slovenskem jeziku.

Pomočna knjiga za potovalec v Ameriko. 50 kr.

Hoffmann-Funtek — „Bog pomaga“, „Peter Prostak“, „Kar Bog storil, vse prav storil“, „Kako vrga ja usoda“. Štiri zvezki s štirimi jekloži, vsak zvezek po 40 kr. (481-3)

Po pošti stane vsak zvezek 3 kr. več.

Svetovna razstava v Čikagi.

Voznji listki v AMERIKO

(360-6) pri nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7 DUNAJ.

Pojasnila zastonj.

Proda se graščina

novo popravljena, oddaljena 20 minut od Kamnika, z vsemi drugimi poslopji, sadnim vrtom in vrtom za sočivje, kopelnim basinom, in pripadajočimi 20 oralji njiv in travnikov, dalje 90 oralov lepo zaraščenega gozda, ki se lahko takoj poseka.

Na prodaj je dalje jednonadstropna hiša z gostilniško obrto.

z vso hišno opravo, oddaljena jedno uro od Ljubljane, na postaji Kamniške železnice, priljubljeno izletišče mestjanov, s sadnim vrtom, vrtom, kegljiščem, hlevom, tik katerega je še posebno stanovanje, z vodno pravico pri Savi, ki tudi opravlja lastnika, da sme postaviti kopelj ali kaj drugega, dalje z 14 oralji dobrih njiv in travnikov. Več o tem se poizvē pri

(500-2)

A. Kališ-u

Prešernov trg št. 3.

Kurja očesa

žulje in trdo kožo na nogah odstranjuje najsigurnejše, hitro in brez bolečin, kakor se splošno priznava,

Trnkóczy-jev Elizabetin obliž 40 po kr.

ki se naj v lekarnah izrecno zahteva, toda prsten je le, če ima varstveno znak, ki je zrazen natisnena in postavno depozitovana.

Če se vpošlje 45 kr. v pismenih znakih, se pošlja brez daljnjih troškov iz

Trnkóczy-jeve levje lekarne, Dunaj, VIII. okraj. (487-3)

Zalogu v Ljubljani: v vseh lekarnah.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. do 31. maja 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Solnograd, Inomost, Lince, Isl, Budejvice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francovice vare, Karlove vare, Praga, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoludne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoludne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Lince, Ischl, Budejvice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francovice vare, Karlove vare, Praga, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Praga, Francovice vare, Karlovih varov, Egra, Marijine varov, Plzna, Budejvice, Solnograda, Lince, Ischl, Ljubnega, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoludne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Praga, Francovice vare, Karlovih varov, Egra, Marijine varov, Plzna, Budejvice, Solnograda, Lince, Ischl, Ljubnega, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoludne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.

" 2. " 05 " popoludne v Kamnik.

" 6. " 50 " zvečer v Kamnik.

" 10. " 10 " zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.

" 11. " 15 " dopoludne iz Kamnika.

" 6. " 20 " zvečer iz Kamnika.

" 9. " 55 " zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—103)

Da se zvajanjem pride v okom!

Kdor hoče imeti slovči

Plznski pivni grenčec

pristno original in ne ponarejenega, mora zahtevati izrecno le tistega, ki ga je glasovita, 50 let (439—6) obstoječa tvrda

Moric Auer v Plznu izumila in ga jedina proizvaja.

Dr. Friderika Lengiel-a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrta njen deblo, je od pamtiveka znani kot najzvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer žujim obraz ali drugi deli polti, očijo se že drugi dan nezadane luskine od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podnebelo, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50. (234—6)

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Najmilješ in najdobrodejnejše milo, za kožo nalači pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkoczy-ja lekarini in v vsem večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprijema W. Henn, Dunaj, X.

Dr. Friderika Lengiel-a

BENZOE-MILO.

Mala oznanila.

Pod Traneč Št. 2.

**Veliko
zaloge**

klobukov

Najnižje cene.

J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

J. Levec (64)

trgovina z deželnimi pridelki

v Ljubljani, pri mesarskem mostu

Kupuje vsakovrstne rastline, semena, korenine, rože za zdravila, kakor Arnikove rože, Šentjanževe koreninice, bele kresnice, češminova zrnja, smrekovo semeno, tršljikovo lubje, ržene rožičke in druge poljske pridelki. Seno za konje in govejo živino v večjih množinah. Trgovina z raki. Blago kupuje po najvišjih cenah.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloge obuval (66)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbiro.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

FRAN S. BARAGA

• slike • (405) 1

na Emonski cesti št. 10

priporoča se p. n. občinstvu in visokočastiti duhovščini za slikanje cerkv, znamjen, novih stavb, sob, za barvanje hiš sgrafito, za firme in dekoracije po najnovejših uзорcih in po najnižjih cenah.

Jos. Stadler

stavbeni in galerijski klepar in uradno potrjeni vodovodni instalatér na Starem trgu št. 15

priporoča se za vsa v njegovo stroko spadajoča stavbinska dela v mestu in na deželi, kakor tudi za popravila. **Vodovodne naprave** vsake vrste prevezuje ter z vso natančnostjo in poroštvo izvršuje. — Troškovniki pošiljajo se na zahtevanje zastonj. (67)

IVAN VIDER

umetni in kupolski vrtnar v Ljubljani, Gradišče št. 16

priporoča se častitemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih vencov in šopkov

in vseh v njegovo stroko spadajočih del. Na prodaj ima vedno mnogovrstne **evelicice** in **evelične grmiče** po najnižjih cenah. (120)

J. J. NAGLAS leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinijega lesenega in oblazinjenega pohištva, zrcal, strugarskega in pozlatarskega blaga, poštvene robe, zavés, odej, preprog, zastirali na valjcih, polknov (žaluzij). Otoški vozički, železna in vrtna oprava, ne-pregorne blagajne. (69)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznano izvrstne jedi in pihače in skupno obedovanje.

(70) F. Ferlinc, restavratér.

F. BILINA & KASCH

Židovske ulice št. 1

priporočata svojo bogato zalogo vseh vrst **rokovic**, tako od usnj (lasten izdelek), kakor tudi od drugega blaga. **Kirurgijske obuze** (le lasten izdelek), jamčeno najboljše vrste, z raznimi kirurgičnimi pripravami. Velika izbera **kravat, hlačnikov, krtač, glavnikov, mila in parfumov**. Vse po najnižjih cenah.

Josip Reich

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4 priporoča čast občinstvu dobro urejeno

kemično spirálnico

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjala vseprinjivo se za pranje in čiščenje v pobarvanje. V barvariji vseprinjivo se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah. (147)

ADOLF HAUPTMANN

tovarna

oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja

v lastni hiši

v Ljubljani, na Restjevi cesti št. 41.

Filiala:

Slonova ulica št. 10—12.

Evgenij Betetto

tovarna za metlje

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 3 priporoča čast občinstvu in gg. trgovcem svojo veliko zalogo vsakovrstnih

metelj

od najfinijih do najcenejših po najnižjih cenah. Ceniki so na razpolaganje zastonj in franko. (156)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (146)

Glavni zastop Bartholi-jevega originalnega karbonitneja. Maščoba za kojska kopita in usnje.

SPRAJCAR IVAN

stavbeni in umetni ključar Kolodvorske ulice št. 22

priporoča svoje (155)

valčasta zapirala za okna in vrata (Rollbalken)

lastni izdelek, prava jeklena plehovina, s tihim zaporom in trajnostjo. Popravila v tej stroki se vspremljajo ter izvršujejo natančno in po nizki ceni.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša

zaloga za šivilje.

(164)

J. MÜLLER (163)

fotografično - artistični zavod v Frančiškanskih ulicah št. 8

priporoča svoj atelier za vse v fotografčno stroko spadajoča dela, kakor portrete, krajepisce, interieurs, reprodukcije, vsakovrstne podobe, pisave, načrte itd. Momentne fotografije za otroke, posvečanja vsake vrste po najnovejših skušnjah. Vspremjila vse v fotografčno stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3 priporočata p. n. čast občinstvu svojo

veliko zalogo vsakovrstnih

pečij in glinastih snovij

kakor tudi

šteditnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (149)

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniškega piva.

Priznano izvrstna restavracija z **veliko dvorano za koncerte** itd. in lepim vrtom. (152)

= Kegljišče je na razpolago. = Uhod je tudi iz Pojlskih ulic.

Čast mi je naznanjati, da sem prezelja po smrti mojega moža Frana Toni

kovaško obrt

katero budem nadaljevala, ter se priporočam za vse v stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.

Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (154)

Ivanka Toni

v Kravji dolini št. 2.

Uniforme za c. kr. drž. uradnike, urednike c. kr. drž. železnice, privat. železnice, kakor tudi za c. in kr. vojsko izdeluje podpisane po najpovoljnijih cenah;

tudi preskrbuje vse zraven spadajoči predmeti, kakor **sabljé, meče, klobuke za parado**, zlate obrobke itd. **Civilne oprave** izdelujejo se po najnovejši fagoni. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladislu.

F. Casermann (158)

kreja za civilne oprave in uniforme.

Hôtel „Pri Slonu“

I. vrste

v sredi mesta in v bližini c. kr. poštnega in brzjavnega urada.

Sobe od 70 kr. naprej.

Restavracija in kavarna sta v hiši.

Železna in parna kopelj

urejena po Francovih kopeljih po c. kr. vladnem svetniku g. prof. dr. pl. Valenti.

Pozor gg. krojači!

FELIKS URBANC

v Ljubljani, pri železničnem mostu

ima veliko zalogo vseh vrst suknjenega blaga, Jägerndorfskih, Brnskih tkanic in tona, kakor tudi mnogovrstnega manufakturjnega blaga, hlačevin in vse k oblikam potrebne oprave. (159)

Priporočati je vsem, kateri hočejo dobro blago po nizki ceni imeti!

Pivovarna J. Auer-ja

Gledališke ulice.

Izvrstno pivo lastnega izdelka. Pristna dolenska, hrvatska in črna Istrska vina. Priznana dobra jedila. Velik, zračen vrt s steklenim salonom in kegljiščem. Točna in cena postrežba.

J. Auer, pivovar.

Ivan Somnitz

(prej Fr. Pettauer)

urar c. kr. priv. južne železnice

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 18

priporoča svojo

veliko zalogo ur.

Poprave se izvršujejo hitro in

dobro. (63)

Odlikovan

v Gradišču 1890, v Trstu, Gorici, Zagrebu 1891.

Fran Kaiser

puškar

v Ljubljani

priporoča mnogovrstno zalogo orožja in raznih lovskih potrebiščin — kakor tudi pušk lastnega izdelku ter izvršuje vsakojaka popravljanja točno in po najnižjih cenah. (406)

Vizitnice

in kuverfe s firmo

priporoča

„Narodna Tiskarna“.

R. Ranzinger

spediter

na Dunajski cesti št. 15 prevzema vsakovrstne izvožnje in dovožnje na c. kr. državni in c. kr. priv. južni železnici z zagotovilom točne in cene izvršbe. (65)

Kavarna in restavracija

v Švicariji.

Od 23. aprila naprej o vsakem času mej dnevom **gorke jedi**. Najudaneje podpisani se bode prizadeval, zadovoljiti svojim velecenjenjem p. n. gostom v vsakem oziroma Z velespoštovanjem (192)

H. Eder, restavratér.

Podobe

umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“ (Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu!

Vsek dan se proda: (4-12)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh spicerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Zahvala in priporočilo.

Čast mi je naznanjati p. n. gospodom gostom, da sem z dnem 1. aprila otvoril

gostilno „Pri vrtnarji“ v Gradišči

in tu nahajajoče se **keglijšče**, da budem vedno skrbel za dobra **dolenjska, hravtska in istrska vina**, za priljubljeno **Koslerjevo marono pivo**, kakor tudi za **gorko in mrzlo kuhinjo** ter da budem najbolje stregel svojim gostom. Zahvaljujoč se najprijaznejše svojim spoštovanim gostom na meni dosedaj izkazanem zaupanji, jih ob jednem vabi uljudno na mnogobrojni obisk.

Z velespoštovanjem

(346-6)

Andrej Zaller, gostilničar.

Razglas.

Naznanja se, da se bode z odlokom slavne c. kr. okrajne sodnije v Logatci z dnem 9. marca 1893, št. 2145, dovoljena in na 11. in oziroma 17. aprila in naslednje dneve t. l. odrejena

prostovoljna javna sodnijska dražba

po parcelah, v zapuščino Antonia J. ršana na Unci spadajočih **dozdaj še ne prodanih njiv in senožeči zlasti pa bližu železniške postaje Rakek ležečih gozdov**, takoimenovanih: „Galacijev del“ parc. štev. 1248/52 davčne občine Unci, ki meri 5 oralov 1506□ sežnjev; „Gladovc“ parc. štev. 2114/1 davčne občine Bezuljak, ki meri 40 oralov 1200□ sežnjev in „v Ravniku v Preteržji“ parc. št. 2214, 2216/62, 2216/63 in 2215 tudi davčne občine Bezuljak, ki merijo skupaj 90 oralov 24□ sežnjev, — nadaljevala

dné 15. maja t. l.

in sledče dni, vsakkrat ob 10. uri predpoldne v zapustnikovi hiši na Unci hiš. št. 10.

Izkliena cena vsake parcele naznanila se bode na dan dražbe iz dotednih dražbenih pogojev, koji se bodo tudi na dan dražbe od dražbene komisije natančneje razglasili.

Na dan dražbe bode se tudi dražba glede po ugodni ponudbi prodanih parcel potrdila, glede po neugodni ponudbi prodanih parcel pa razveljavila.

(489-3)

Zavarovanje proti toči

na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem
daje

za najcenejše, stalne premije

generalno zastopništvo v Gradci

(Pisarnica: Thonethof, Pfarrgasse, 2)

Ogrsko-francoske zavarovalne družbe

„FRANCO-HONGROISE“.

Eventuelne škode se kulantno likvidujejo in točno izplačujejo.

Premija se lahko uplačuje, če je koga volja, do v jeseni.

Družba je plačala doslej

čez 50 milijonov goldinarjev a. v.
svojim zavarovancem kot povračila za škode.

Radi prevzetja zastopništv blagovoli naj se obračati do

glavnega zastopništva v Ljubljani

Rožne ulice št. 15

(425-2)

kjer se tudi vzprejemajo predlogi in kjer se tudi drage volje dajo pojasnila.

(247) FRAN CHRISTOPH-ov (6)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnosti** in jednostavnega rabljenja se posebno pripomore, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svit). — **Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.**

Dobiva se v Ljubljani pri IVANU LUCKMANN-U.

FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

Novost!

Podpisani usojam se slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da imam v svoji zalogi čisto nove vrste

žepne ure

katere imajo na zapiralu lično urezane sv. podobe kot

Marijino oznanjenje, Kristus na oljski gori, Kristusovo ustajenje, Marijino vnebovzetje.

Do sedaj se še ni videlo tako lepo delo. — V zalogi imam tudi zlate kronometre in en četrtni repertirke in vse vrste drugih zlatih in srebernih ur. Popravila izvršujem točno. Zunanja naročila se hitro izvršujejo.

(396-5)

Jos. Černe

urar, sv. Petra cesta štev. 2 v Ljubljani.

Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanji vseh teh reči je pa paziti, da se kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa pri eni in isti ceni boljše blago.

Potrudi sem se nakupiti **najboljše blago po najnižji ceni**, za to sem v stanju je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se budem trudil v tem smislu postreči z najboljšim in najcenejšim **orodjem, železjem za zidanje, okovami za okna in vrata in s cementom.**

V zalogi imel budem vedno najboljši roman in portland cement, stare železniške šine za oboke, preskrbim pa tudi po najnižji ceni traverze, i. t. d. V zalogi imam raznovrstne priproste in najfinješe okove za okna in vrata, **okove za voze, vez i. t. d.**

Za strehe kriti imam bogato zalogo cinkaste in pocinkane ploščevine ter strešnega papirja.

V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogu mnogovrstnih

štедilnih ognjišč

in njih posameznih delov.

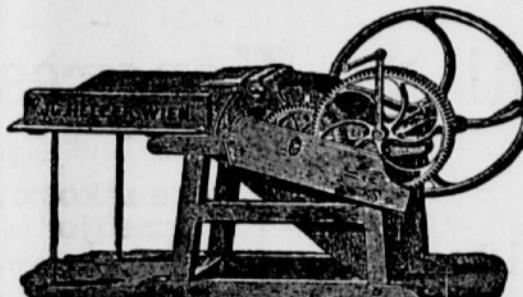
Vnanja naročila se točno in vestno zvršo.

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča

(174-14)

ANDREJ DRUŠKOVIC,
trgovec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitle, triure
čistilne mline za žito
rezalnice za krmo
samodeljujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in poštnine prosto.

(17-3)

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Otročji vozički

Kdo hoče uživati **dobrot jedino prave** — ne na pol sežgane in paokus imajoče

Kneipp-ove sladne kave

naj kipi le ono v **rudečih štirogelnatih zavo'ih bratov Ölz** z varstvenima znamkama **slike in ponev.** — Če se primeša

Oelz-eva kava

ki je priznano na boljši in najizzdatnejši pri-mesek navadni kavi, dobi se **zdrava, cenena in hranilna kavina pijsača**, ki daleko presega bobovo kavo, ki nima redilne vrednosti.

Bratje Ölz, Bregenz,

od preč. g. župnika Kneipp-a jedino pooblaščena tovarna za Kneipp-ovo sladno (967—19) kavo v Avstro-Ogerski.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s kolonijalnim blagom.

GRIČAR & MEJAC

prej M. Neumann

Ljubljana, Slonove ulice št. II.

Največja zaloga

spomladanske obleke, ogrtačev, menčikov za gospode in dečke;

dežnih plaščev, jopic, mantelet, pelerin za gospé in gospodičine.

Obleke in plašči za otroke vsake starosti.

Uniforme

za državne uradnike vseh kategorij.

Zaloga

najmodnejšega tu- in inozemskoga suknjenega blaga (štifa)

iz kojega se izdelujejo po meri **obleke, ogrtači** in vse drugo za gospode, — **dežni plašči, jopice, manteleti** in vsi **konfekcijski predmeti** za gospé in gospodičine **po najnovejšem kroji na Dunaji**, in ki se tudi po jako nizki ceni oddaje na meter.

Najboljše (326—7)

srajce, manšeti in ovratniki.

— **Najnovejše kravate.** —

Najbolje železo prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (143—14)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile

in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhijska oprava itd.

jako elegantni, fini in močni dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rudeče, modro, sivo in olivno po 6, 7, 8, 9, 10 gld. in višje po vsaki ceni do 30 gld. — **Največja zaloga najlepših trikolesnih Štefanija-vozičkov** za sedeti s streho in brez strehe po 7 gld. in višje. (327—8)

ANTON OBREZA

tapecirar, v Ljubljani, Šelenburgove ulice.

Priznano najcenejši kraj za kupovanje otročjih vozičkov!

Štev. 9302.

Razglas.

Občinski svet Ljubljanski je dovolil tudi za letos **300 gld.** v ta namen, da mestni magistrat poslje primerno število ubožnih škrofuloznih otrok v morske kopelje v Gradeži.

Magistrat to oznanja s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore v omenjeno svrhu izročati mu

do dne 25. maja letos

in v njih posebno naznani, ali bode bolnega otroka spremjal kdo domačih sam do Gorice, ali ga bode treba tja poslati z najetim spremstvom.

Ozirati se bode magistratu pri podelitevi podpor v prvi vrsti na otroke, kateri imajo v Ljubljani domovinsko pravico.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljana

dné 7. maja 1893.

Največja izbéra

vsake vrste

izprehodnih palic

na drobno

kakor tudi finih rezbarij iz lesa in pletenin

pri F. Stampfelu v Ljubljani

na Kongresnem trgu (Tonhalle)

(370—11) (Kočevska domača obrt.)

NB. Naj se na znanje vzeti blagovoli, da nimamo v Ljubljani nikake filialke, in prosimo najjudnejje, naj se kupci blagovolijo potruditi direktno do nas samo Kongresni trg (Tonhalle).

!Darila za Binkošti!

Jako lepe ure najnovejše vrste po znižanih cenah:

Srebrne žepne ure za dečke in gospode od 6 gld. 50 kr. naprej; srebrne žepne ure za dame od 7 gld. naprej; zlate žepne ure za dame od 14 gld. naprej; zlate žepne ure za gospode od 30 gld. naprej.

V zalogi imam ure, ki imajo na zapiranju lepo urezane podobe sv. Birme.

Priporočam srebrne in zlate verižice, prstane, zapestnice, uhane.

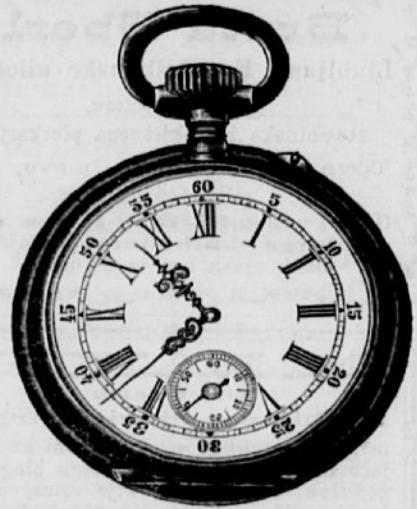
Za vse blago jamčim.

Ulijudo vabim na ogled moje velike zaloge in se toplo priporočam. (194—17)

FRAN ČUDEN

urar in trgovec z zlatnino

v Ljubljani, Slonove ulice.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro uplovajoče sredstvo proti kurjim očesom,

žuljem na podplatih, petah in drugam trdim praskam

priznalnem pisem je na ogled v

glavnih razpoložljivacij:

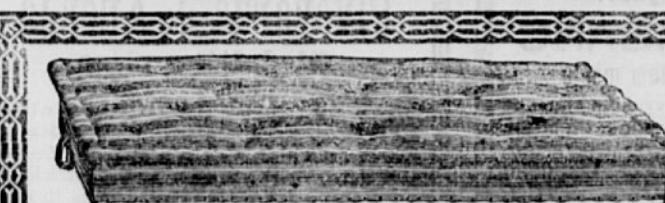
L. Schwenk-a lekarna

(802) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis,

ki je tu zrazen; torej naj se pazit in zavirte vse manj vredne ponaredbe.

Pristrega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkóczy, G. Piecoli, L. Grečelj; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurwald, J. Birnabacher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koroskem) C. Menner; v Beljaknu F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kraju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrian; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celj J. Kupferschmid.

10

goldinarjev

stane pri meni en modrec na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljših tvarin narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapecirani in močnim platnenim civilhom preoblečeni ter 10—15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj se vselej natančna mera postelje v notranji luč. — Ako se torej dobi za 10 gld. dober tapeciran modrec na peresih, je pač neumestno knipovati malovredne nadomestke, kateri pravemu nameru, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4. Lastnikom hotelov, vil, kopelij in zavedov popust od cene.

Žičaste žimnice za vsako posteljo na vse velikosti po 8 gld. 90 soldov; z afrikom tapecirane in s civilhom preoblečene po 15 gld. (714—70)

DOBRA ŠTEDLJIVA KUHINJA.

(21)

Vse juhe postanejo slastne, če se jim pridene malo kapljic **Maggi-jeve zabele za juhe** v originalnih steklenicah od 45 kr. začenši. — Isto tako se priporoča **Maggi-jev mesni ekstrakt** v posamnih kosi po 8 kr., s katerim si je moč prideti v hipu izborna mesna juho. — Dobiva se v vseh specerijskih in delicatesnih trgovinah.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

zavaruje

človeško življenje

po vseh kombinacijah

mnogo ugodnejše, ko vsaka druga zavarovalnica.

Členi banke „Slavije“ imajo brez posebnega priplačila pravico do dividende, katera je doslej izplašala po 10%, 20%, 25% in **jedno leto celo 48%**.

Za škode izplačala je doslej banka „Slavija“ čez **dvanajset milijonov goldinarjev**. — Po svojih rezervnih in poroštvenih fondih more se meriti z vsako drugo zavarovalnico.

Kako koristno in potrebno je zavarovanje življenja, dokazujejo naslednje (193—7)

primere:

1. Miha Dolničar iz Št. Vida nad Ljubljano zavaroval se je dné 15. oktobra 1873 in je umrl dné 11. avgusta 1874. Uplačal je 30 gld. 60 kr.; dedič njegovi pa so prejeli od banke „Slavija“ 1000 gld.

2. Josip Zanoškar, deželni oficijal v Ljubljani, zavaroval se je dné 10. aprila 1874. Do svoje smrti dné 22. februarja 1876 izplačala je 125 gld. 28 kr., banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 1000 gld.

3. Henrik grof Wurmbrand v Konjicah zavaroval se je dné 15. marca 1875 ter je do svoje smrti dné 15. marca 1877 izplačal 1188 gld.; dedič njegovi pa so od banke „Slavije“ prejeli 6000 gld.

4. Anton Ahčin, župnik v Begunjah, zavaroval se je dné 1. avgusta 1870. Po smrti njegovi dné 17. julija 1881 izplačala je banka „Slavija“ kapital 1000 gld., dasi je bilo uplačane zavarovalnine le 364 gld. 98 kr.

5. Janez Verbič, načelnik postaje na Rakiku, zavaroval se je dné 5. aprila 1878; umrl pa je dné 25. novembra 1883. V tej dobi izplačal je 174 gld. 96 kr.; banka „Slavija“ pa je izplačala dedičem njegovim 1000 gld.

6. Luka Sabec, trgovec in posestnik v Št. Petru na Notranjskem, zavaroval se je dné 30. januvarja 1882 za 1900 gld. Do svoje smrti dné 17. junija 1884 izplačal je 215 gld. 52 kr. in banka „Slavija“ izplačala je rodbini njegovi ves zavarovani kapital.

7. Dr. Ivan Pitamic, odvetnik v Postojnini, zavaroval se je dné 10. novembra 1882. Do svoje smrti dné 9. oktobra 1891 izplačal je 3159 gld.; banka „Slavija“ pa je dedičem njegovim izplačala 6000 gld.

8. Simon Matejčič, župnik v Starem Pazinu, zavaroval se je dné 10. januvarja 1892 in je umri že dné 25. februarja istega leta. Das je izplačal le 7 gld. 49 kr., izplačala je banka „Slavija“ njegovim dedičem 1000 gld.

9. Petar Begovič, župnik v Lunu na otoku Rabu, zavaroval je dné 15. maja 1899 svojim trem nečakinjam, Milici, Brni in Andrejiji Miletičevim, po 500 gld. dote. Na to zavarovanje izplačal je do svoje smrti dné 28. februarja 1891 168 gld. 88 kr.; banka „Slavija“ pa bode **vsakej** imenovanih deklic, ko doživi 1. leto, izplačala 500 gld., tedaj vsem trem 1500 gld.

10. Josip Perko, učitelj v Šmehlu pri Zužemberku, zavaroval je svojemu sinčku Josipu 1000 gld. dote. Do svoje smrti izplačal je 25 gld. 53 kr.; banka „Slavija“ pa bode sinu njegovemu, ko doseže 20. leto svoje starosti, izplačala 1000 gld.

Vsa pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno
generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani
v lastni hiši, Gospodske ulice št. 12.

Birmanska darila!

Ure

(506—1)

v jedino dobr do najbolje kakovosti priporoča v največji izberi po **najnižjih cenah**

FRID. HOFFMANN

v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 16.

Sel. Kneipp

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je
Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava
z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči kvarnemu uživanju nemešane ali z surogati mešane bobove kave in da je moč prideti mnogo **sladnejšo**, poleg tega **zdravejšo** in **tečnejšo** kavo. — **Neprekosena kot primesek k nadavnim bobovim kavam.**

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj. (417—4)

Dobiva se povsed

1, kile po 25 kr.

„HÔTEL SANDWIRTH“ v Celovcu

Podpisana si jemljeta čast naznaniti, da sta popravljeno in novo prezidano gostilno

s 1. malim travnom 1893 zopet v svojo last in oskrbo prevzela. Priporočava tedaj prečastiti duhovščini, potovalcem in slavnemu občinstvu sploh najin hôtel najtopleje ter prosiva za mnogobrojno obiskovanje.

P. n. popotniki, ki v Celovec pridejo, naj bodo zatočeni dobре postrežbe. Izbe so po ceni, jedi ukusne in dober kup, kakor prej. Točijo se le **pristna vina**, ki sva jih sama nakupila, in **meščansko pivo iz Budježevic**, ki je zdaj na Dunaju zeló priljubljeno, poleg tega pa točiva tudi **Götzevo marcno pivo**.

Z odličnim spoštovanjem

Jurij in Amalija Simon.

Anton Zagorjan

v Ljubljani na Kongresnem trgu (zvezda štev. 7)

priporoča:

Bezenškovo „Slovensko stenografijsko“ po 1 gld., po pošti 1·10 gld.

Rohrmanovo „Kmetijsko gospodarstvo“ po 50 kr., po pošti 55 kr.

Gestrinove pesmi: „Izza mladih let“, po 80 kr., elegantno vezane 1·30 gld., po pošti 1·35 gld.

Gregorčičeve pesmi po 1 gld., lepo vezane 1·60 gld., po pošti 1·65 gld.

Vse šolske pisalne in risalne potrebščine,

pisarniški in pisemski papir;
lepe koverte;

po nasvetu gg. profesorjev in učiteljev kaligrafov črtane

zvezke
za pokončno pisavo.

Darila
za birmo:
razne molitvenike.

Jurčičeve zbrane spise

(11 zvezkov) zvezek po 60 kr., vezan po 1 gld., po pošti 1 gld. 10 kr.